

**Sprawozdanie finansowe
BRE Banku Hipotecznego S.A. za 2010 rok
według Międzynarodowych Standardów
Sprawozdawczości Finansowej (MSSF)**

BRE HIPOTECZNY

SPIS TREŚCI

Wybrane dane finansowe	2
Rachunek zysków i strat.....	3
Sprawozdanie z całkowitych dochodów	4
Sprawozdanie z sytuacji finansowej	5
Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym.....	6
Sprawozdanie z przepływów pieniężnych.....	7
Noty objaśniające do jednostkowego sprawozdania finansowego	8
1. Informacje o BRE Banku Hipotecznym S.A.	8
2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości	8
3. Zarządzanie ryzykiem finansowym.....	18
4. Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych	35
5. Ważniejsze oszacowania i oceny dokonywane w związku z zastosowaniem zasad rachunkowości...37	37
6. Segmenty operacyjne	37
7. Wynik z tytułu odsetek	42
8. Wynik z tytułu opłat i prowizji	42
9. Wynik na działalności handlowej	43
10. Pozostałe przychody operacyjne.....	43
11. Odpisy netto z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek.....	43
12. Ogólne koszty administracyjne	43
13. Pozostałe koszty operacyjne	44
14. Podatek dochodowy.....	44
15. Ujawnienia dotyczące efektu podatkowego elementów pozostałych dochodów całkowitych	44
16. Ujawnienia dotyczące elementów pozostałych dochodów całkowitych	44
17. Kasa, operacje z bankiem centralnym.....	45
18. Należności od banków.....	45
19. Pochodne instrumenty finansowe	45
20. Kredyty i pożyczki udzielone klientom	46
21. Lokacyjne papiery wartościowe oraz aktywa zastawione	47
22. Inwestycje w jednostkach zależnych.....	48
23. Wartości niematerialne.....	48
24. Rzeczowe aktywa trwałe	49
25. Inne aktywa	50
26. Zobowiązania wobec innych banków	50
27. Zobowiązania wobec klientów	51
28. Wyemitowane dłużne papiery wartościowe	51
29. Zobowiązania podporządkowane	53
30. Pozostałe zobowiązania	54
31. Odroczony podatek dochodowy	54
32. Postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej.....	55
33. Aktywa, na których ustanowiono zabezpieczenia	55
34. Zarejestrowany kapitał akcyjny.....	55
35. Zyski zatrzymane	56
36. Dywidenda na akcję	56
37. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	56
38. Transakcje z podmiotami powiązanymi	56
39. Informacje dotyczące podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych	60
40. Współczynnik wypłacalności	60
41. Zdarzenia po dniu bilansowym	62

Wybrane dane finansowe

WYBRANE DANE FINANSOWE	w tys. zł		w tys. EUR	
	okres od 01.01.2010 do 31.12.2010	okres od 01.01.2009 do 31.12.2009	okres od 01.01.2010 do 31.12.2010	okres od 01.01.2009 do 31.12.2009
I. Przychody z tytułu odsetek	218 003	261 546	54 441	60 256
II. Przychody z tytułu opłat i prowizji	1 405	3 221	351	742
III. Wynik na działalności handlowej	6 329	1 391	1 581	320
IV. Wynik na działalności operacyjnej	37 798	32 474	9 439	7 481
V. Zysk brutto	37 798	32 474	9 439	7 481
VI. Zysk netto przypadający na akcjonariuszy spółki	30 854	25 297	7 705	5 828
VII. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	338 164	186 271	84 448	42 914
VIII. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(4 087)	(1 839)	(1 021)	(424)
IX. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(361 816)	(141 419)	(90 355)	(32 581)
X. Przepływy pieniężne netto, razem	(27 739)	43 013	(6 927)	9 909
XI. Aktywa razem	4 100 931	4 464 942	1 035 510	1 086 837
XII. Zobowiązania wobec innych banków	1 324 356	1 559 839	334 408	379 689
XIII. Zobowiązania wobec klientów	242 665	239 949	61 274	58 407
XIV. Kapitały własne przypadające na akcjonariuszy spółki	368 366	337 807	93 015	82 227
XV. Kapitał akcyjny	175 000	175 000	44 189	42 598
XVI. Liczba akcji w tys. sztuk	1 750	1 750	1 750	1 750
XVII. Wartość księgowa na jedną akcję (w zł/EUR)	210,49	193,03	53,15	46,99
XVIII. Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (w zł/EUR)	210,49	193,03	53,15	46,99
XIX. Współczynnik wypłacalności	12,79	11,51	12,79	11,51
XX. Zysk na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR)	17,63	14,46	4,40	3,33
XXI. Rozwodniony zysk na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR)	17,63	14,46	4,40	3,33

Do wyliczenia wybranych danych finansowych w EUR zastosowano następujące kursy:

- dla pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej - kurs NBP z dnia 31.12.2010r. - 1 EUR = 3,9603 PLN oraz kurs NBP z dnia 31.12.2009r. - 1 EUR = 4,1082 PLN.
- dla pozycji rachunku zysków i strat i pozycji sprawozdania z przepływów pieniężnych - kurs wyliczony jako średnia kursów NBP, obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca 2010 i 2009 roku, odpowiednio: 1 EUR = 4,0044 PLN i 1 EUR = 4,3406 PLN.

Rachunek zysków i strat

	Nota	Okres od 01.01.2010 do 31.12.2010	Okres od 01.01.2009 do 31.12.2009
Przychody z tytułu odsetek		218 003	261 546
Koszty odsetek		(146 931)	(193 648)
Wynik z tytułu odsetek	7	71 072	67 898
Przychody z tytułu opłat i prowizji		1 405	3 221
Koszty z tytułu opłat i prowizji		(1 121)	(1 327)
Wynik z tytułu opłat i prowizji	8	284	1 894
Wynik na działalności handlowej	9	6 329	1 391
Wynik z pozycji wymiany		2 830	1 858
Wynik na pozostałej działalności handlowej		3 499	(467)
Pozostałe przychody operacyjne	10	1 009	1 170
Odpisy netto z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	11	(5 067)	(4 670)
Ogólne koszty administracyjne	12	(32 086)	(31 451)
Amortyzacja	23, 24	(3 286)	(3 213)
Pozostałe koszty operacyjne	13	(457)	(545)
Wynik działalności operacyjnej		37 798	32 474
Zysk brutto		37 798	32 474
Podatek dochodowy	14	(6 944)	(7 177)
Zysk netto		30 854	25 297
Zysk netto		30 854	25 297
Średnia ważona liczba akcji zwykłych		1 750	1 750
Zysk na jedną akcję zwykłą (w zł)		17,63	14,46
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych		1 750	1 750
Rozwodniony zysk na jedną akcję zwykłą (w zł)		17,63	14,46

Noty objaśniające przedstawione na stronach od 8 do 62 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

Sprawozdanie z całkowitych dochodów

	Nota	Okres od 01.01.2010 do 31.12.2010	Okres od 01.01.2009 do 31.12.2009
Wynik finansowy		30 854	25 297
Pozostałe dochody podlegające opodatkowaniu		(148)	(354)
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (netto)	16	(148)	(354)
Dochody całkowite netto, razem		30 706	24 943

Noty objaśniające przedstawione na stronach od 8 do 62 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

Sprawozdanie z sytuacji finansowej

	Nota	31.12.2010	31.12.2009
AKTYWA			
Kasa, operacje z bankiem centralnym	17	13 319	14 680
Należności od banków	18	377	6 779
Pochodne instrumenty finansowe	19	5 013	1 349
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	20	3 769 131	4 106 744
Lokacyjne papiery wartościowe, w tym:	21	287 823	308 806
- dostępne do sprzedaży		287 823	308 806
Aktywa zastawione	21	2 079	2 743
Inwestycje w jednostki zależne	22	65	65
Wartości niematerialne	23	1 995	2 160
Rzeczowe aktywa trwałe	24	9 027	8 408
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	31	8 050	7 345
Inne aktywa, w tym:	25	4 052	5 863
- należność z tytułu bieżącego podatku dochodowego		3 233	4 749
A k t y w a r a z e m		4 100 931	4 464 942
KAPITAŁY I ZOBOWIĄZANIA			
Zobowiązania wobec innych banków	26	1 324 356	1 559 839
Pochodne instrumenty finansowe	19	1 601	2 346
Zobowiązania wobec klientów	27	242 665	239 949
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	28	2 060 385	2 221 470
Zobowiązania podporządkowane	29	100 251	100 265
Pozostałe zobowiązania	30	3 307	3 266
Z o b o w i ą z a n i a r a z e m		3 732 565	4 127 135
K a p i t a ł y			
Kapitały własne		368 366	337 807
Kapitał podstawowy:	34	175 000	175 000
- Zarejestrowany kapitał akcyjny		175 000	175 000
Zyski zatrzymane	35	193 404	162 697
- Wynik finansowy z lat ubiegłych		162 550	137 400
- Wynik roku bieżącego		30 854	25 297
Inne pozycje kapitału własnego		(38)	110
K a p i t a ł y r a z e m		368 366	337 807
K a p i t a ł y i z o b o w i ą z a n i a r a z e m		4 100 931	4 464 942
Współczynnik wypłacalności	40	12,79	11,51
Wartość księgowa		368 366	337 807
Liczba akcji w tys. sztuk		1 750	1 750
Wartość księgowa na jedną akcję (w zł)		210,49	193,03
Rozwodniona liczba akcji w tys. sztuk		1 750	1 750
Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (w zł)		210,49	193,03

Noty objaśniające przedstawione na stronach od 8 do 62 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

Zmiany w okresie od 01.01.2010r. do 31.12.2010r.

	Nota	Kapitał podstawowy	Zyski zatrzymane				Inne pozycje kapitałów	Razem
		Zarejestrowany kapitał akcyjny	Pozostały kapitał zapasowy	Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	Niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych	Wynik roku bieżącego	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	
Stan na 01.01.2010r.		175 000	120 000	17 400	25 297	-	110	337 807
Dochody całkowite razem	16, 35	-	-	-	-	30 854	(148)	30 706
Transfer na fundusz ogólnego ryzyka bankowego		-	-	2 600	(2 600)	-	-	-
Transfer na kapitał zapasowy		-	22 550	-	(22 550)	-	-	-
Pozostałe zmiany		-	-	-	(147)	-	-	(147)
Stan na 31.12.2010r.		175 000	142 550	20 000	-	30 854	(38)	368 366

Zmiany w okresie od 01.01.2009r. do 31.12.2009r.

	Nota	Kapitał podstawowy	Zyski zatrzymane				Inne pozycje kapitałów	Razem
		Zarejestrowany kapitał akcyjny	Pozostały kapitał zapasowy	Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	Niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych	Wynik roku bieżącego	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	
Stan na 01.01.2009r.		175 000	83 000	11 500	43 063	-	464	313 027
Dochody całkowite razem	16, 35	-	-	-	-	25 297	(354)	24 943
Transfer na fundusz ogólnego ryzyka bankowego		-	-	5 900	(5 900)	-	-	-
Transfer na kapitał zapasowy		-	37 000	-	(37 000)	-	-	-
Pozostałe zmiany		-	-	-	(163)	-	-	(163)
Stan na 31.12.2009r.		175 000	120 000	17 400	-	25 297	110	337 807

Noty objaśniające przedstawione na stronach od 8 do 62 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	Okres od 01.01.2010 do 31.12.2010	Okres od 01.01.2009 do 31.12.2009
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	338 164	186 271
Zysk przed opodatkowaniem	37 798	32 474
Korekty:	300 366	153 797
Zapłacony podatek dochodowy (znak ujemny)	(6 098)	(16 012)
Amortyzacja	3 286	3 213
Zmiana stanu należności od banków	(147)	(163)
Zmiana stanu pochodnych instrumentów finansowych	(4 410)	58 381
Zmiana stanu pożyczek i kredytów udzielonych klientom	337 613	203 783
Zmiana stanu lokacyjnych papierów wartościowych	1 488	(6 221)
Zmiana stanu pozostałych aktywów	296	(175)
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków	(37 431)	(112 712)
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów	2 716	21 968
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	2 664	3 948
Zmiana stanu innych zobowiązań	41	(2 316)
Wynik na sprzedaży wartości niematerialnych i rzeczowych aktywów trwałych	348	103
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	338 164	186 271
B. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej	(4 087)	(1 839)
Wpływy z działalności inwestycyjnej	61	20
Z tytułu zbycia wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	61	20
Wydatki z tytułu działalności inwestycyjnej	4 148	1 859
Z tytułu nabycia wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	4 148	1 859
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(4 087)	(1 839)
C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	(361 816)	(141 419)
Wpływy z działalności finansowej	1 700 238	2 020 540
Z tytułu kredytów i pożyczek otrzymanych od banków	798 238	224 540
Z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	902 000	1 796 000
Wydatki z tytułu działalności finansowej	2 062 054	2 161 959
Z tytułu spłaty kredytów i pożyczek od banków	996 305	224 540
Z tytułu wykupu dłużnych papierów wartościowych	1 065 749	1 937 419
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(361 816)	(141 419)
Zmiana stanu środków pieniężnych netto, razem (A+B+C)	(27 739)	43 013
Środki pieniężne na początek okresu sprawozdawczego	151 371	108 358
Środki pieniężne na koniec okresu sprawozdawczego (Nota 37)	123 632	151 371
Dodatkowe ujawnienia na temat przepływów pieniężnych		
Otrzymane dochody odsetkowe	226 650	314 914
Koszty odsetkowe zapłacone	159 815	254 876

Noty objaśniające przedstawione na stronach od 8 do 62 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

Noty objaśniające do jednostkowego sprawozdania finansowego

1. Informacje o BRE Banku Hipotecznym S.A.

Bank postanowieniem Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy XVI Wydział Gospodarczy - Rejestrowy w dniu 16.04.1999r. został wpisany do Rejestru Handlowego pod numerem 56623.

Dnia 27.03.2001r. Sąd Rejonowy w Warszawie wydał postanowienie o wpisie Banku do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000003753.

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności Bank posiada numer 6512A „Działalność bankowa pozostała”.

Zgodnie ze Statutem Banku, przedmiotem działalności Banku jest świadczenie usług bankowych na rzecz osób fizycznych i prawnych, jak również na rzecz jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej zarówno w złotych polskich, jak i w walutach.

Bank działa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Siedziba Banku mieści się w Warszawie, przy Al. Armii Ludowej 26.

Czas trwania Banku jest nieograniczony.

BRE Bank Hipoteczny S.A. jest specjalistycznym bankiem hipotecznym, działającym na rynku finansowania nieruchomości komercyjnych oraz emisji listów zastawnych.

Oferta Banku skierowana jest do podmiotów gospodarczych i klientów instytucjonalnych inwestujących w zakup, budowę lub modernizację nieruchomości komercyjnych, takich jak budynki biurowe, centra handlowe, hotele, powierzchnie magazynowe i dystrybucyjne a także osiedla mieszkań i domów, realizowane przez deweloperów mieszkaniowych. Kolejnym ważnym obszarem działania Banku jest kredytowanie jednostek samorządu terytorialnego, w formie finansowania inwestycji takich jak budownictwo komunalne, budowa i remonty dróg, oczyszczalni ścieków, placówek oświatowych, innych obiektów, a także refinansowanie nieruchomości gminnych - siedzib samorządów, lokali użytkowych, budynków biurowych. Ofertę kredytową Banku uzupełniają usługi doradcze, adresowane do inwestorów i podmiotów działających na rynku nieruchomości komercyjnych. Bank jest także liderem emisji listów zastawnych, papierów dłużnych za pośrednictwem których refinansuje swoją działalność kredytową.

Szczegółowo działalność BRE Banku Hipotecznego S.A. realizowana jest w segmentach operacyjnych szczegółowo opisanych w Nocie 6.

Przeciętne zatrudnienie w 2010 roku wynosiło 118 osób, a w 2009 roku 116 osób.

Sprawozdanie finansowe za 2010 rok zostało zatwierdzone przez Zarząd dnia 18.03.2011r.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości

Najważniejsze zasady rachunkowości stosowane przez Bank przy sporządzaniu niniejszego sprawozdania finansowego zostały zaprezentowane poniżej. Zasady te stosowane były we wszystkich prezentowanych okresach w sposób ciągły, o ile nie podano inaczej.

2.1. Podstawa sporządzenia

Sprawozdanie finansowe BRE Banku Hipotecznego S.A. sporządzono za okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2010r. Niniejsze sprawozdanie finansowe jest sprawozdaniem jednostkowym. Bank nie sporządza skonsolidowanego sprawozdania finansowego ze względu na fakt, że efekt konsolidacji i wartość udziałów posiadanych przez Bank w spółce zależnej Bankowy Dom Hipoteczny Sp. z o. o. są nieistotne.

Sprawozdanie finansowe BRE Banku Hipotecznego S.A. sporządzone zostało zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) przyjętymi do stosowania przez Unię Europejską, według zasady kosztu historycznego z uwzględnieniem zasad wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, w tym wszystkich kontraktów pochodnych.

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga użycia określonych szacunków księgowych. Wymaga również od Zarządu zaprezentowania własnego osądu przy stosowaniu przyjętych przez Bank zasad rachunkowości. Zagadnienia, w odniesieniu do których wymagana jest większa doza osądu, zagadnienia bardziej złożone lub takie, przy których założenia i szacunki są znaczące z punktu widzenia sprawozdania finansowego, ujawnione zostały w Nocie 5.

2.2. Przychody i koszty z tytułu odsetek

W rachunku zysków i strat ujmowane są wszystkie przychody i koszty odsetkowe dotyczące instrumentów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu przy wykorzystaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Metoda efektywnej stopy procentowej jest metodą obliczania zamortyzowanej wartości początkowej aktywów lub zobowiązań finansowych oraz alokacji przychodów lub kosztów z tytułu odsetek do właściwego okresu. Efektywna stopa procentowa to stopa, dla której zdyskontowane przyszłe płatności lub wpływy pieniężne są równe bieżącej wartości bilansowej netto danego aktywa lub zobowiązania finansowego. Obliczając efektywną stopę procentową, Bank szacuje przepływy pieniężne uwzględniając wszystkie warunki umowne danego instrumentu finansowego, nie biorąc jednak pod uwagę możliwych przyszłych strat z tytułu niespłaconych kredytów. Kalkulacja ta uwzględnia wszystkie opłaty zapłacone lub otrzymane między stronami umowy, które są integralną częścią efektywnej stopy procentowej, oraz koszty transakcji i wszystkie inne premie lub dyskonta.

Przychody z tytułu odsetek obejmują odsetki oraz prowizje otrzymane lub należne z tytułu kredytów, lokat międzybankowych, środków na rachunkach bankowych oraz lokacyjnych papierów wartościowych ujęte w kalkulacji efektywnej stopy procentowej.

Koszty z tytułu odsetek obejmują odsetki zapłacone oraz naliczone, a także prowizje rozliczane efektywną stopą procentową z tytułu przyjętych depozytów od klientów, depozytów międzybankowych, kredytów otrzymanych, pożyczek podporządkowanych, środków zgromadzonych na rachunkach bankowych klientów oraz własnych wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych.

Odsetki naliczone od należności, dla których stwierdzono utratę wartości są rozpoznawane w przychodach odsetkowych w oparciu o stopy procentowe wykorzystywane do dyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych przy wyliczaniu odpisów z tytułu utraty wartości. Odsetki te są naliczane do rachunku zysków i strat od części kapitału możliwej do odzyskania tj. z uwzględnieniem korekty trwałej utraty wartości ekspozycji.

2.3. Przychody i koszty z tytułu opłat i prowizji

Przychody z tytułu opłat i prowizji zasadniczo są ujmowane z chwilą wykonania usługi na zasadzie memoriału. Prowizje z tytułu udzielonych kredytów są ujmowane w rachunku efektywnej stopy procentowej i zaliczane do przychodu odsetkowego. Prowizje dotyczące umów, które nie zostały uruchomione na datę pobrania lub zapłacenia prowizji, korygują wartość efektywnej stopy procentowej w dacie uruchomienia środków. Prowizje dla umów kredytowych, które nie zostały uruchomione są jednorazowo zaliczane do rachunku zysków i strat w dacie wygaśnięcia umowy kredytowej. Prowizje za postawione do dyspozycji klienta transze kredytowe (za zaangażowanie) naliczane są memoriałowo. Pozostałe prowizje z uwagi na nieistotny charakter, zaliczane są do wyniku finansowego w momencie zapłaty lub naliczenia. Przychody te dotyczą okresu, w którym są naliczane. Kwota prowizji jest rozliczana w czasie na przestrzeni okresu, którego dotyczy transakcja objęta prowizją. Przychody i koszty z tytułu opłat i prowizji, dla których nie znajduje zastosowania metoda efektywnej stopy procentowej ujmowane są zasadniczo zgodnie z zasadą memoriału w chwili wykonania usługi.

Koszty prowizji dotyczące kwot zapłaconych od zaciągniętych kredytów, wyemitowanych papierów wartościowych korygują wartość efektywnej stopy procentowej w dacie uruchomienia środków, bądź w dacie zapłaty, jeśli ta nastąpiła po dniu uruchomienia środków.

Koszty prowizji od innych operacji zaliczane są jednorazowo do rachunku zysków i strat.

2.4. Sprawozdawczość dotycząca segmentów

Segment operacyjny jest to komponent jednostki:

- a) który angażuje się w działalność gospodarczą, w związku z którą można uzyskiwać przychody i ponosić koszty (w tym przychody i koszty związane z transakcjami z innymi komponentami tej samej jednostki);
- b) którego wyniki działalności są regularnie przeglądane przez główny organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych w jednostce oraz wykorzystujący te wyniki przy podejmowaniu decyzji o zasobach alokowanych do segmentu i przy ocenie wyników działalności segmentu; oraz
- c) w przypadku którego są dostępne oddzielnie informacje finansowe.

2.5. Aktywa finansowe/zobowiązania finansowe

2.5.1. Aktywa finansowe

Bank klasyfikuje swoje aktywa finansowe do następujących kategorii:

- pożyczki i należności,
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży,
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

O klasyfikacji inwestycji decyduje kierownictwo w momencie ich początkowego ujęcia.

Standaryzowane transakcje zakupu i sprzedaży aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, utrzymywanych do terminu zapadalności i dostępnych do sprzedaży ujmuje się lub wyłącza ze sprawozdania z sytuacji finansowej na dzień rozliczenia transakcji. Kredyty wykazywane są w momencie wypłaty gotówki na rzecz kredytobiorcy. Aktywa finansowe ujmuje się początkowo według wartości godziwej powiększonej o koszty transakcyjne, z wyjątkiem aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Aktywa finansowe wyłącza się ze sprawozdania z sytuacji finansowej, gdy prawa do uzyskania przepływów pieniężnych z ich tytułu wygasły lub zostały przeniesione i Bank dokonał przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu ich własności.

Pożyczki i należności

Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Powstają wówczas, gdy Bank wydaje środki pieniężne, towary lub usługi bezpośrednio dłużnikowi, nie mając zamiaru wprowadzać swojej należności do obrotu.

Pożyczki i należności wykazywane są według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu), z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży to inwestycje, które Bank zamierza utrzymywać przez czas nieokreślony. Mogą one zostać sprzedane, np. w celu poprawy płynności, w reakcji na zmiany stóp procentowych, kursów wymiany walut lub cen instrumentów kapitałowych.

Przychody z tytułu odsetek od aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży ujmuje się w wyniku z tytułu odsetek. Zyski lub straty na wycenie aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży ujmowane są bezpośrednio w pozostałych dochodach całkowitych.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Kategoria ta obejmuje aktywa finansowe przeznaczone do obrotu.

Jako aktywa finansowe/zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy Bank klasyfikuje instrumenty pochodne.

Wycena i wynik ze sprzedaży aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy ujęte są w wyniku na działalności handlowej.

W momencie początkowego ujęcia aktywa i zobowiązania finansowe zaklasyfikowane do tej kategorii wyceniane są w wartości godziwej.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są na koniec okresu sprawozdawczego wyceniane według wartości godziwej. Zyski i straty wynikające ze zmian wartości godziwej aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy są wykazywane w rachunku zysków i strat w okresie, w którym powstały w pozycji wynik na działalności handlowej. Inwestycje Banku w jednostki zależne wykazywane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej według ceny nabycia, pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży i aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są na koniec okresu sprawozdawczego wyceniane według wartości godziwej. Pożyczki i należności oraz inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności wykazywane są według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu), z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej. Zyski i straty wynikające ze zmian wartości godziwej aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy są wykazywane w rachunku zysków i strat w okresie, w którym powstały. Zyski i straty z tytułu zmiany wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży są odnoszone bezpośrednio na pozostałe dochody całkowite do czasu usunięcia danego składnika aktywów finansowych ze sprawozdania z sytuacji finansowej lub wystąpienia utraty wartości - wówczas łączna kwota zysków lub strat ujmowanych dotychczas

w pozostałych dochodach całkowitych wykazywana jest w rachunku zysków i strat. Jednakże, odsetki naliczane według efektywnej stopy procentowej ujmowane są w rachunku zysków i strat. Dywidendy z tytułu instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży są wykazywane w rachunku zysków i strat w momencie ustanowienia prawa jednostki do otrzymania płatności.

Wartość godziwa inwestycji notowanych na aktywnym rynku wynika z ich bieżącej wartości rynkowej.

2.5.2. Zobowiązania finansowe

Bank klasyfikuje swoje zobowiązania finansowe do następujących kategorii:

- zobowiązania wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- pozostałe zobowiązania finansowe.

Przez zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy rozumie się:

- zobowiązania przeznaczone do obrotu, które zostały zaciągnięte w celu osiągnięcia korzyści ekonomicznych wynikających z krótkoterminowych zmian cen oraz wahań innych czynników rynkowych,
- inne zobowiązania finansowe, bez względu na zamiary jakimi kierowano się przy zawieraniu kontraktu, jeżeli stanowią one składnik portfela podobnych zobowiązań finansowych, co do którego jest duże prawdopodobieństwo realizacji w krótkim terminie zakładanych korzyści ekonomicznych,
- pochodne instrumenty finansowe,
- zobowiązania zaklasyfikowane jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat decyzją Banku.

Poza instrumentami pochodnymi Bank nie sklasyfikował żadnego innego zobowiązania finansowego jako wycenianego w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Do grupy pozostałych zobowiązań finansowych zalicza się w szczególności:

- środki na rachunkach bankowych,
- depozyty przyjęte od klientów,
- otrzymane pożyczki podporządkowane,
- pożyczki i kredyty otrzymane,
- wyemitowane przez Bank dłużne papiery wartościowe (listy zastawne i obligacje),
- zobowiązania z tytułu dostaw i usług.

Pozostałe zobowiązania finansowe wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy wykorzystaniu metody efektywnej stopy procentowej.

2.6. Kompensowanie instrumentów finansowych

Aktywa i zobowiązania finansowe kompensuje się i wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto, jeżeli występuje możliwe do wyegzekwowania na drodze prawnej prawo do skompensowania ujętych kwot oraz zamiar rozliczenia ich w kwocie netto lub jednoczesnej realizacji danego składnika aktywów i uregulowania zobowiązania.

2.7. Utrata wartości aktywów finansowych

Aktywa wykazywane według zamortyzowanego kosztu

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Bank ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości danego składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. O utracie wartości składnika lub grupy aktywów finansowych i stratach poniesionych z tego tytułu mowa jest wyłącznie wtedy, gdy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości na skutek wydarzenia lub wydarzeń, które nastąpiły po pierwotnym ujęciu danego składnika aktywów („zdarzenie powodujące stratę”) oraz gdy to zdarzenie (lub zdarzenia) ma wpływ na możliwe do wiarygodnego oszacowania przyszłe przepływy pieniężne dotyczące tego aktywa lub grupy aktywów finansowych.

Obiektywnymi przesłankami utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych mogą być uzyskane przez Bank informacje o następujących zdarzeniach powodujących stratę:

- a) znaczące trudności finansowe emitenta lub dłużnika,
- b) naruszenie umowy, np. niespłacenie albo opóźniona spłata odsetek lub części kapitałowej zobowiązania,
- c) dokonanie przez Bank ustępstwa na rzecz dłużnika spowodowanego ekonomicznymi lub prawnymi aspektami jego trudności finansowych, które w innych okolicznościach nie byłoby brane pod uwagę,
- d) prawdopodobieństwo bankructwa lub innej reorganizacji finansowej dłużnika,

- e) zanik aktywnego rynku na dany składnik aktywów finansowych spowodowany trudnościami finansowymi lub dające się zaobserwować dane wskazujące na wymierne zmniejszenie szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących grupy aktywów finansowych od czasu pierwotnego ich ujęcia, nawet jeżeli zmniejszenia tego nie można jeszcze przypisać do poszczególnych składników grupy aktywów finansowych, w tym:

- niekorzystne zmiany sytuacji płatniczej dłużników lub
- warunki ekonomiczne w kraju lub na rynku lokalnym wpływające na utratę wartości aktywów należących do danej grupy.

Bank najpierw ocenia, czy występują obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych istotnych składników aktywów finansowych oraz czy dowody takie występują indywidualnie lub łącznie dla aktywów, które indywidualnie nie są istotne. Jeżeli Bank ustali, że dla danego składnika aktywów finansowych ocenianego indywidualnie nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości (niezależnie od tego, czy składnik ten jest istotny, czy nie), składnik ten włączany jest do grupy aktywów finansowych o podobnych cechach ryzyka kredytowego, która jest następnie zbiorczo oceniana pod kątem utraty wartości. Składniki aktywów finansowych, dla których wykazana została strata z tytułu utraty wartości w oparciu o analizę indywidualną (po raz pierwszy lub kolejny), nie są uwzględniane w zbiorczej ocenie utraty wartości.

Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości pożyczek i należności, kwotę straty oblicza się jako różnicę między wartością bilansową danego składnika aktywów, a bieżącą wartością szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu niespłaconych kredytów, które nie zostały jeszcze poniesione), zdyskontowaną według pierwotnej efektywnej stopy procentowej danego składnika aktywów finansowych. Wartość bilansowa składnika aktywów zostaje zmniejszona poprzez konto odpisów aktualizujących, a kwota straty obciąża rachunek zysków i strat. Jeżeli kredyt ma zmienną stopę procentową, wówczas stopą dyskontową stosowaną do ustalenia utraty wartości jest bieżąca efektywna stopa procentowa ustalona zgodnie z umową.

Kalkulacja bieżącej wartości szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących zabezpieczonego składnika aktywów finansowych uwzględnia przepływy pieniężne wynikające z przejęcia zabezpieczenia, pomniejszone o koszty jego nabycia i sprzedaży, niezależnie od tego, czy przejęcie jest prawdopodobne czy nie.

Dla celów zbiorczej oceny utraty wartości, ekspozycje kredytowe są grupowane na potrzeby zapewnienia jednorodności ryzyka kredytowego w ramach danego portfela. Do grupowania na jednorodne portfele użytych może zostać wiele parametrów, np.: typ kontrahenta, typ ekspozycji, szacowane prawdopodobieństwo *defaultu*, typ zabezpieczenia, przeterminowanie, zapadalności oraz ich kombinacje. Cechy te mają wpływ na oszacowanie przyszłych przepływów pieniężnych dla określonych grup aktywów, ponieważ wskazują na możliwości spłaty przez dłużników całości ich zobowiązań zgodnie z warunkami umów dotyczących ocenianych aktywów.

Przyszłe przepływy pieniężne dotyczące grupy aktywów finansowych ocenianych zbiorczo pod kątem utraty wartości są szacowane na podstawie przepływów pieniężnych wynikających z umów oraz historycznych parametrów strat ponoszonych z tytułu aktywów o podobnych cechach ryzyka. Historyczne parametry strat są korygowane na podstawie danych pochodzących z bieżących obserwacji w celu uwzględnienia wpływu aktualnych czynników rynkowych, które nie miały miejsca w okresie, którego dotyczą obserwacje historyczne oraz wyłączenia skutków okoliczności, które miały miejsce w okresie historycznym, a które nie zachodzą obecnie.

Do wyliczenia kwoty odpisów na ekspozycje bilansowe analizowane grupowo zostało wykorzystane prawdopodobieństwo wystąpienia *defaultu* (PD). Poprzez odpowiednie skalibrowanie wartości PD, uwzględniające specyfikę poszczególnych produktów i okresów ujawniania się strat na tych produktach, są to wartości PD pozwalające na wykrycie już zaistniałych strat i obejmujące jedynie okres w jakim straty, które wystąpiły na dzień oceny utraty wartości, powinny się skryzalizować.

Nieściągalne kredyty są spisywane w ciężar odpisów na utratę wartości kredytów. Przed spisaniem kredytu przeprowadzane są wszystkie wymagane procedury i ustalana jest kwota straty.

W przypadku odzyskania uprzednio spisanej kwoty, odpowiednio zmniejszana (zgodnie z MSR 39) jest wysokość odpisów z tytułu utraty wartości kredytów w rachunku zysków i strat. Jeżeli w następnym okresie wysokość straty z tytułu utraty wartości zmniejszy się na skutek zdarzenia, które nastąpiło po wystąpieniu utraty wartości (np. poprawy oceny zdolności kredytowej dłużnika), wówczas uprzednio dokonany odpis z tytułu utraty wartości jest odwracany poprzez dokonanie odpowiedniej korekty konta odpisów aktualizujących. Kwota dokonanej odwrócenia wykazywana jest w rachunku zysków i strat.

Umowy renegotjowane

Bank traktuje renegotjacje warunków umownych pożyczek i kredytów jako przesłankę utraty wartości, chyba, że renegotjacja warunków umownych nie była wymuszona sytuacją dłużnika, a przeprowadzona była na normalnych zasadach biznesowych. Następnie Bank ocenia, czy utrata wartości takich pożyczek i kredytów powinna zostać rozpoznana na bazie indywidualnej czy grupowej.

2.8. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych obejmują pozycje zapadalne w ciągu trzech miesięcy od dnia nabycia, w tym: kasę i środki w banku centralnym o nieograniczonych możliwościach dysponowania, bony skarbowe oraz inne kwalifikujące się bony, kredyty i pożyczki udzielone innym bankom, należności od innych banków oraz krótkoterminowe papiery wartościowe Skarbu Państwa.

2.9. Pochodne instrumenty finansowe

Pochodne instrumenty finansowe wykazywane są w wartości godziwej począwszy od dnia zawarcia transakcji. Wartość godziwą ustala się w oparciu o notowania instrumentów na aktywnych rynkach, w tym w oparciu o ceny niedawno zawartych transakcji, oraz w oparciu o techniki wyceny, w tym modele bazujące na zdyskontowanych przepływach pieniężnych oraz modele wyceny opcji, w zależności od tego, który ze sposobów jest w danym przypadku właściwy. Wszystkie instrumenty pochodne o dodatniej wartości godziwej wykazuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako aktywa, a o wartości ujemnej - jako zobowiązania. Najlepszym wskaźnikiem wartości godziwej instrumentu pochodnego w momencie jego początkowego ujęcia jest cena zawarcia transakcji (czyli wartość godziwa zapłaconej lub otrzymanej zapłaty), chyba że wartość godziwa tego instrumentu może być określona poprzez porównanie z innymi aktualnymi transakcjami rynkowymi dotyczącymi tego samego instrumentu (nie poddanego modyfikacji) lub na podstawie technik wyceny opartych wyłącznie na możliwych do zaobserwowania danych rynkowych. Jeżeli taka cena jest znana, Bank wykazuje zyski lub straty pierwszego dnia.

Sposób ujmowania zmian wartości godziwej zależy od tego, czy dany instrument pochodny jest wyznaczony jako instrument zabezpieczający, a także od rodzaju zabezpieczanej pozycji. Zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych nie spełniających kryteriów rachunkowości zabezpieczeń wykazywane są w rachunku zysków i strat bieżącego okresu. Bank nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń. Bank wykorzystuje instrumenty pochodne wyłącznie jako transakcje zabezpieczające.

Bank posiada w portfelu następujące instrumenty pochodne:

Instrumenty na ryzyko stopy procentowej:

- Kontrakty IRS (Interest Rate Swap)

Instrumenty na ryzyko kursu walutowego (będące terminowymi zobowiązaniami do zakupu waluty obcej lub krajowej):

- Kontrakty FX
- Kontrakty FX SWAP

Pochodne instrumenty finansowe wykazywane są w wartości godziwej począwszy od dnia zawarcia transakcji. Pozabilansowe instrumenty pochodne i transakcje terminowe wyceniane są w wartości godziwej w oparciu o techniki wyceny, w tym modele bazujące na zdyskontowanych przepływach pieniężnych.

Instrumenty pochodne o dodatniej wartości godziwej wykazywane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako aktywa, a o wartości ujemnej jako zobowiązania.

2.10. Wartości niematerialne

Wartości niematerialne wykazane są według ceny nabycia, skorygowanej o koszty ulepszenia (przebudowy, rozbudowy, rekonstrukcji, adaptacji lub modernizacji) oraz naliczone umorzenie. Umorzenie naliczane jest metodą liniową przy uwzględnieniu oczekiwanych okresów ekonomicznej użyteczności wartości niematerialnych. W przypadku, gdy dla danego składnika wartości niematerialnych przewidywany okres użytkowania jest odmienny niż określono poniżej, okres amortyzacji dla danego aktywa może zostać określony z uwzględnieniem tej odmienności. Nakłady na składnik wartości niematerialnych ujmuje się w kosztach w momencie ich poniesienia, chyba że stanowią element ceny nabycia lub kosztu wytworzenia składnika wartości niematerialnych, który spełnia kryteria ujmowania.

Oprogramowanie komputerowe

Zakupione licencje na oprogramowanie komputerowe aktywuje się w wysokości kosztów poniesionych na zakup i przygotowanie do używania konkretnego oprogramowania komputerowego. Aktywowane koszty odpisuje się przez szacowany okres użytkowania oprogramowania (2-10 lat). Wydatki związane z tworzeniem lub utrzymaniem programów komputerowych spisywane są w koszty z chwilą poniesienia. Koszty bezpośrednio związane z wytworzeniem dających się zidentyfikować unikatowych programów komputerowych przez Bank, które prawdopodobnie wygenerują korzyści gospodarcze przekraczające te koszty i będą uzyskiwane przez więcej niż jeden rok, ujmuje się jako wartości niematerialne.

Aktywowane koszty związane z tworzeniem oprogramowania amortyzowane są przez szacowany okres użytkowania.

Koszty zakończonych prac rozwojowych

Bank identyfikuje koszty prac rozwojowych jako wartości niematerialne, w związku z uzyskaniem przyszłych korzyści ekonomicznych oraz spełnieniem warunków określonych w MSR 38, tj. Bank ma możliwość i zamiar ukończenia oraz użytkowania wytwarzanego składnika, posiada stosowne środki techniczne i finansowe służące ukończeniu prac i użytkowaniu wytwarzanego składnika, oraz może wiarygodnie ustalić wysokość nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych, które można przyporządkować wytworzonemu składnikowi wartości niematerialnych.

Ekonomiczny okres użyteczności „Kosztów zakończonych prac rozwojowych” jest określony i nie przekracza 5 lat. Stawki amortyzacyjne są dostosowane do okresu ekonomicznej użyteczności.

Na nakłady na prace rozwojowe składają się wszystkie nakłady, które można bezpośrednio przyporządkować czynnościom rozwojowym.

Wartości niematerialne są badane pod kątem utraty wartości zawsze, gdy występują zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazujące, że wartość bilansowa może być niemożliwa do odzyskania.

2.11. Rzeczowe aktywa trwałe

Wartość bilansowa jest wartością, w jakiej dany składnik aktywów jest ujmowany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej po pomniejszeniu o łączną wartość odpisów amortyzacyjnych oraz łączną kwotę odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.

Cena nabycia lub koszt wytworzenia pozycji rzeczowych aktywów trwałych jest kwotą zapłaconych środków pieniężnych lub ich ekwiwalentów lub wartością godziwą innych dóbr przekazanych z tytułu nabycia składnika aktywów w momencie jego nabycia lub wytworzenia. Na cenę nabycia lub koszt wytworzenia składają się również wszystkie pozwalające się bezpośrednio przyporządkować koszty poniesione w celu dostosowania składnika aktywów do miejsca i warunków potrzebnych do rozpoczęcia jego funkcjonowania, w tym także koszt demontażu, usunięcie składnika aktywów oraz renowacji, do których Bank jest zobowiązany. Cena nabycia lub koszt wytworzenia obejmuje także nakłady poniesione w terminie późniejszym w celu zwiększenia przydatności składnika, zamiany części lub jego odnowienia.

Wartością podlegającą amortyzacji jest cena nabycia lub koszt wytworzenia danego składnika aktywów lub w inny sposób ustalona wartość godziwa pomniejszona o wartość końcową tego składnika.

Amortyzacja jest systematycznym rozłożeniem wartości podlegającej amortyzacji na przestrzeni okresu użytkowania składnika aktywów. Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości jest nadwyżką wartości bilansowej danego składnika aktywów nad jego wartością odzyskiwaną.

Rzeczowe aktywa trwałe, to środki trwałe które są utrzymywane w celu wykorzystania ich w procesie produkcyjnym lub przy dostawach towarów i świadczeniu usług, w celu oddania do używania innym podmiotom na podstawie najmu lub w celach administracyjnych oraz którym towarzyszy oczekiwanie, iż będą wykorzystywane przez czas dłuższy niż jeden okres.

Wartość odzyskiwana odpowiada cenie sprzedaży netto składnika aktywów lub jego wartości użytkowej zależnie od tego, która z nich jest wyższa.

Wartość końcowa składnika aktywów jest to kwota, jaką jednostka zgodnie ze swoimi przewidywaniami mogłaby uzyskać obecnie, uwzględniając taki wiek i stan tego składnika, jaki będzie na koniec okresu jego ekonomicznego użytkowania, po pomniejszeniu o szacowane koszty zbycia.

Przy ustalaniu okresu amortyzacji i rocznej stawki amortyzacji uwzględniany jest okres ekonomicznej użyteczności środka trwałego. Poprawność stosowanych okresów i stawek amortyzacyjnych podlega okresowej weryfikacji - najpóźniej na początek każdego roku obrotowego.

Bank dokonuje amortyzacji środków trwałych metodą liniową rozkładając wartość początkową lub wartość przeszacowaną pomniejszoną o wartość końcową przez szacowany okres użytkowania. Wartość końcową oraz okres użytkowania składnika aktywów weryfikuje się na koniec każdego roku obrotowego i w przypadku, gdy oczekiwania różnią się od wcześniejszych szacunków, zmianę ujmuje się jako zmianę wartości szacunkowych.

Okresem użytkowania składnika aktywów jest okres, w którym według przewidywań dany składnik aktywów będzie użytkowany.

Okresy użytkowania dla poszczególnych grup środków trwałych wynoszą:

Nazwa grupy środków	Stawka
Inwestycje w obcych środkach trwałych	w przewidywanym okresie dzierżawy/najmu
Urządzenia techniczne i maszyny	5 - 10 lat
Sprzęt informatyczny	3 lata
Urządzenia i środki transportu	5 - 10 lat
Sprzęt biurowy, meble	5 - 7 lat

W przypadku, gdy dla danego składnika rzeczowych aktywów trwałych przewidywany okres użytkowania jest odmienny niż określono powyżej, okres amortyzacji dla danego aktywa może zostać określony z uwzględnieniem tej odmienności.

Bank dokonuje weryfikacji wartości bilansowej oraz okresu użytkowania środków trwałych na koniec każdego okresu sprawozdawczego.

Amortyzowane środki trwałe są badane pod kątem utraty wartości zawsze, gdy występują zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazujące, że wartość bilansowa może być niemożliwa do odzyskania. Wartość bilansowa środka trwałego jest obniżana do poziomu wartości odzyskiwanej, jeżeli wartość bilansowa przewyższa szacunkową wartość odzyskiwaną. Wartość odzyskiwana jest wyższą z dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego pomniejszonej o koszty jego sprzedaży i wartości użytkowej.

Wartość bilansowa składnika rzeczowych aktywów trwałych zostaje usunięta ze sprawozdania z sytuacji finansowej w chwili zbycia tej pozycji lub kiedy nie oczekuje się żadnych przyszłych korzyści ekonomicznych z tytułu jej użytkowania lub zbycia.

Bank nie zwiększa wartości bilansowej pozycji rzeczowych aktywów trwałych o koszty bieżącego utrzymywania tych aktywów. Koszty remontów i konserwacji ujmowane są w rachunku zysków i strat w momencie ich poniesienia.

W przypadku wymiany części składowej rzeczowego aktywa trwałego, Bank ujmuje w wartości bilansowej pozycji rzeczowych aktywów trwałych koszty wymiany części tych pozycji w momencie ich poniesienia. Wartość bilansowa zastąpionych części składowych jest odpisywana zgodnie z warunkami usuwania ze sprawozdania z sytuacji finansowej.

Bank po początkowym ujęciu pozycji rzeczowych aktywów trwałych jako składnika aktywów, wykazuje je według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonej o zakumulowaną amortyzację oraz o zakumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Zyski i straty wynikające z usunięcia pozycji rzeczowych aktywów trwałych ze sprawozdania z sytuacji finansowej są ustalane jako różnica pomiędzy przychodami netto ze zbycia, a wartością bilansową tej pozycji i ujmowane są w rachunku wyników w momencie usunięcia pozycji ze sprawozdania z sytuacji finansowej.

2.12. Odroczony podatek dochodowy

Podstawa opodatkowania jest różna od wyniku brutto wynikającego z ksiąg rachunkowych Banku ze względu na odmienny moment uznania przychodu za osiągnięty, a kosztu za poniesiony według ustawy o rachunkowości i przepisów podatkowych.

Rezerwa i aktywa z tytułu podatku odroczonego obliczane są przy zastosowaniu stawek i przepisów podatkowych obowiązujących na koniec okresu sprawozdawczego, które zgodnie z oczekiwaniami będą obowiązywały w momencie realizacji aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego lub regulowania zobowiązania podatkowego. Różnice przejściowe są to różnice między wartością bilansową danego składnika aktywów lub zobowiązań, a jego wartością podatkową.

Zobowiązanie z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmowane jest w pełnej wysokości metodą bilansową z tytułu różnic przejściowych.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku są ujmowane tylko wtedy, gdy uznaje się za prawdopodobne, że w przyszłości osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który umożliwi wykorzystanie różnic przejściowych.

Aktywa i rezerwy z tytułu podatku odroczonego Bank wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej po skompensowaniu jeżeli Bank ma tytuł uprawniający do ich jednoczesnego uwzględniania przy obliczaniu zobowiązania podatkowego.

Odroczony podatek dochodowy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji dostępnych do sprzedaży ujmowany jest tak jak aktualizacja wyceny, bezpośrednio w pozostałych dochodach całkowitych.

2.13. Rozliczenia międzyokresowe i przychody przyszłych okresów

Bank dokonuje czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów, jeżeli wydatki dotyczą przyszłych okresów sprawozdawczych. Czynne rozliczenia międzyokresowe ujmowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji „Inne aktywa”.

Rozliczenia międzyokresowe bierne są zobowiązaniami przypadającymi do zapłaty za dobra lub usługi, które zostały otrzymane/wykonane, ale nie zostały opłacone, zafakturowane lub formalnie uzgodnione z dostawcą, łącznie z kwotami należnymi pracownikom. Przychody przyszłych okresów stanowią m. in. otrzymane kwoty przyszłych świadczeń. Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów oraz przychody przyszłych okresów są prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji „Pozostałe zobowiązania”.

2.14. Świadczenia emerytalne

Bank tworzy rezerwy na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych, rentowych oraz pośmiertnych ustalone w oparciu o oszacowania tego typu zobowiązań na podstawie modelu aktuarialnego. Wszystkie rezerwy z tego tytułu tworzone są w ciężar rachunku zysków i strat.

2.15. Emisja papierów wartościowych

Zobowiązania Banku wynikające z emisji papierów wartościowych (listów zastawnych, obligacji) w momencie początkowego ujęcia wycenia się według wartości godziwej, powiększonej o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do emisji, a przez cały czas trwania transakcji wyceniane są w wysokości zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej.

2.16. Kredyty i pożyczki otrzymane oraz depozyty przyjęte

Kredyty i pożyczki otrzymane oraz depozyty przyjęte ujmuje się początkowo według wartości godziwej, pomniejszonej o poniesione koszty transakcyjne. Po początkowym ujęciu, kredyty i pożyczki oraz depozyty przyjęte wykazuje się według skorygowanej ceny nabycia z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej. Wszelkie różnice pomiędzy otrzymaną kwotą (pomniejszoną o koszty transakcyjne), a wartością wykupu ujmuje się w rachunku zysków i strat przez okres obowiązywania odnośnych umów metodą efektywnej stopy procentowej.

2.17. Kapitał

W skład kapitałów własnych wchodzi kapitały i fundusze tworzone przez Bank zgodnie ze statutem i ustawą Prawo bankowe.

Zarejestrowany kapitał akcyjny

Kapitał akcyjny wykazywany jest w wartości nominalnej zgodnie ze statutem oraz wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego.

Inne pozycje kapitałów

Na inne pozycje kapitałów odnoszony jest wynik wyceny instrumentów finansowych zakwalifikowanych do kategorii „dostępne do sprzedaży”.

Zyski zatrzymane

Zyski zatrzymane obejmują:

- pozostały kapitał zapasowy, który tworzony jest z odpisów z zysku,
- kapitał rezerwowy, służący celom określonym w statucie Banku, tworzony z odpisów z zysku,
- fundusz ogólnego ryzyka bankowego, który tworzony jest z odpisów z zysku i jest przeznaczony na cele określone w statucie lub innych przepisach prawa,
- niepodzielony wynik z lat ubiegłych,
- wynik roku bieżącego.

2.18. Leasing

Bank występuje jako leasingobiorca. Umowy leasingowe występujące w Banku to umowy leasingu operacyjnego. Całość opłat leasingowych dokonywanych w ramach leasingu operacyjnego jest rozliczana w ciężar kosztów metodą liniową w okresie trwania umowy leasingowej. W Banku nie występują umowy leasingu finansowego.

2.19. Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Sprawozdanie finansowe prezentowane jest w złotych, które są walutą funkcjonalną i walutą prezentacji Banku.

Transakcje i salda

Transakcje wyrażone w walutach obcych przeliczane są na walutę funkcjonalną według średniego kursu NBP, obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego. Zyski i straty kursowe z tytułu rozliczenia tych transakcji oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmowane są w rachunku zysków i strat.

2.20. Nowe standardy, interpretacje i poprawki do opublikowanych standardów

Opublikowane Standardy i Interpretacje, które zostały wydane i obowiązują Bank za okresy roczne rozpoczynające się 01.01.2010r.:

Standardy i Interpretacje zatwierdzone przez Unię Europejską:

- KIMSF 15, Umowy w zakresie sektora nieruchomości, obowiązująca za roczne okresy rozpoczynające się z dniem 01.01.2010r. lub po tej dacie.
- KIMSF 16, Rachunkowość zabezpieczeń inwestycji netto w jednostkę zagraniczną, obowiązująca za roczne okresy rozpoczynające się z dniem 01.07.2009r. lub po tej dacie.
- KIMSF 17, Dystrybucja do właścicieli aktywów nie będących środkami pieniężnymi, obowiązująca za roczne okresy rozpoczynające się po 01.11.2009r.
- KIMSF 18, Przeniesienie aktywów do klienta, obowiązująca za roczne okresy rozpoczynające się po 01.11.2009r.
- MSSF 1 (Zmieniony), Dodatkowe zwolnienia przy zastosowaniu MSSF po raz pierwszy, obowiązujący za roczne okresy rozpoczynające się z dniem 01.01.2010r. lub po tej dacie.
- MSSF 2 (Zmieniony), Płatności w formie akcji własnych, obowiązujący za roczne okresy rozpoczynające się z dniem 01.01.2010r. lub po tej dacie.
- MSSF 3 (Zmieniony), Połączenia jednostek gospodarczych, do zastosowania prospektywnie dla połączeń jednostek gospodarczych z datą przejścia 01.07.2009r. lub po tej dacie.
- MSR 27 (Zmieniony), Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe, obowiązujący za roczne okresy rozpoczynające się po 01.07.2009r.
- MSR 39 (Zmieniony), Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena - kryteria uznania za pozycję zabezpieczoną, obowiązujący za roczne okresy rozpoczynające się z dniem 01.07.2009r. lub po tej dacie.
- Poprawki do MSSF 2009 zmieniające 12 standardów, obowiązujące w większości za okresy roczne rozpoczynające się 01.01.2010r.
- KIMSF 12, Porozumienia o świadczeniu usług publicznych, obowiązująca dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 29.03.2009r.

Bank uważa, że zastosowanie niniejszych standardów i interpretacji nie miało znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie ich początkowego zastosowania.

Opublikowane Standardy i Interpretacje, które zostały wydane, ale jeszcze nie obowiązują i nie zostały wcześniej zastosowane:

Standardy i Interpretacje zatwierdzone przez Unię Europejską:

- Zmiany do interpretacji KIMSF 14, Zaliczki na poczet minimalnych wymogów finansowania, wydane przez Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej w dniu 26.11.2009r., obowiązujące za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 01.01.2011r. lub po tej dacie.
- KIMSF 19, Regulowanie zobowiązań finansowych przy pomocy instrumentów kapitałowych, wydana przez Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej w dniu 26.11.2009r., obowiązująca za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 01.07.2010r. lub po tej dacie.
- Zmiany do MSSF 1, Ograniczony zakres zwolnień z ujawnienia danych porównawczych z zakresu MSSF 7 dla jednostek stosujących MSSF po raz pierwszy, opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 28.01.2010r., obowiązujące za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 01.07.2010r., lub po tej dacie.

- Zmiany do MSR 24, Ujawnianie informacji na temat podmiotów powiązanych, opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 04.11.2009r., obowiązujące dla okresów rocznych rozpoczynających się 01.01.2011r. lub po tej dacie.
- Zmiany do MSR 32, Klasyfikacja praw poboru, opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 08.10.2009r., obowiązujące za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 01.02.2010r. lub po tej dacie.

Standardy i interpretacje, które nie są jeszcze zatwierdzone przez Unię Europejską:

- MSSF 9, Instrumenty finansowe Część 1: Klasyfikacja i wycena, opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 12.11.2009r., obowiązujący za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 01.01.2013r. lub po tej dacie.
- Zmiany do MSSF 7 „Przekazanie aktywów finansowych”, opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w październiku 2010r., obowiązujące dla okresów rocznych rozpoczynających się 01.07.2011r. lub po tej dacie.
- Zmiany do MSR 12 „Realizacja wartości aktywów”, opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w grudniu 2010r., obowiązujące dla okresów rocznych rozpoczynających się 01.01.2012r. lub po tej dacie.
- Zmiany do MSSF 1 „Poważna hiperinflacja i wycofanie ustalonych dat dla podmiotów przyjmujących MSSF po raz pierwszy”, opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w grudniu 2010r., obowiązujące dla okresów rocznych rozpoczynających się 01.07.2011r. lub po tej dacie.
- Poprawki do MSSF, obowiązujące w większości za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 01.01.2011r. lub po tej dacie.

Bank uważa, że zastosowanie niniejszych standardów i interpretacji nie będzie miało znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie ich początkowego zastosowania.

3. Zarządzanie ryzykiem finansowym

3.1. Strategia wykorzystywania instrumentów finansowych

Bank w swojej działalności wykorzystuje instrumenty finansowe, w tym także instrumenty pochodne. Bank przyjmuje depozyty od klientów oraz emituje listy zastawne i obligacje. Zobowiązania Banku oprocentowane są zarówno zmienną jak i stałą stopą procentową. Bank lokuje pozyskane środki w aktywa o akceptowalnym poziomie ryzyka, mając na celu powiększanie marży procentowej. W celu zabezpieczenia ryzyka walutowego oraz ryzyka stopy procentowej Bank zawiera transakcje na instrumenty pochodne. Bank zawierając ww. transakcje zachowuje przy tym poziom płynności wystarczający do uregulowania wszystkich pojawiających się zobowiązań. Bank nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń.

Instrumenty pochodne

Bank sprawuje ścisłą kontrolę nad otwartymi pozycjami pochodnymi netto, tzn. różnicą pomiędzy kontraktami kupna i sprzedaży, zarówno pod względem kwoty nominalnej kontraktu, jak i okresu obowiązywania. W dowolnym momencie kwota podlegająca ryzyku kredytowemu ogranicza się do bieżącej wartości godziwej instrumentów, których wycena jest dodatnia (tzn. aktywów), co, w odniesieniu do instrumentów pochodnych, stanowi jedynie niewielki ułamek wartości umowy lub wartości nominalnych wykorzystywanych do wyrażania wolumenu istniejących instrumentów.

Zobowiązania pozabilansowe o charakterze kredytowym

Zobowiązania pozabilansowe o charakterze kredytowym dotyczą niewykorzystanej części udzielonych kredytów. Ponieważ Bank zastrzega sobie możliwość nie wypłacenia niewykorzystanej części kredytu w przypadku pogorszenia się zdolności kredytowej klienta, prawdopodobna wysokość straty z tego tytułu jest znacznie niższa, niż cała kwota niewykorzystanych zobowiązań z tytułu kredytów.

Bank posiada rozwiązania organizacyjne zapewniające formalne i faktyczne rozdzielenie procesów oceny ryzyka kredytowego od procesu podejmowania decyzji kredytowych. Decyzje kredytowe są podejmowane kolegiałnie, stosownie do kompetencji decyzyjnych, po uwzględnieniu rekomendacji przedstawianej przez dyrektora departamentu odpowiedzialnego za analizę ryzyka kredytowego.

3.2. Ryzyko kredytowe

Bank narażony jest na ryzyko kredytowe polegające na tym, że kontrahent nie wywiąże się ze swoich zobowiązań wobec Banku w pełnej wysokości w ustalonym terminie. W celu ograniczenia ryzyka kredytowego, Bank prowadzi akcję kredytową zgodnie z wewnętrznymi procedurami, a także polityką w zakresie podejmowania decyzji kredytowych oraz oceny ryzyka kredytowego.

3.2.1. Zabezpieczenia

Polityka Banku w zakresie zabezpieczeń kredytowych i ich wyceny uwzględnia regulacje ustaw: o listach zastawnych i bankach hipotecznych, prawo bankowe, ustawa o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów, ustawa o księgach wieczystych i hipotece, zapisy kodeksu spółek handlowych, zapisy kodeksu cywilnego oraz innych ustaw. Dodatkowo, do kwestii zabezpieczeń prawnych odnoszą się Zalecenia i Rekomendacje Komisji Nadzoru Bankowego (obecnie Komisja Nadzoru Finansowego), w tym Rekomendacja S i J oraz zapisy wewnętrznych regulacji bankowych.

Bank posiada i stosuje Regulamin ustalania bankowo-hipotecznej wartości nieruchomości, zatwierdzony przez Komisję Nadzoru Bankowego (obecnie Komisja Nadzoru Finansowego), wydany na podstawie Ustawy z dnia 29.08.1997r. o listach zastawnych i bankach hipotecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2003 r. Nr 99, poz. 919 z późn. zm.) z uwzględnieniem zapisów Rekomendacji F dotyczącej podstawowych kryteriów stosowanych przez Komisję Nadzoru Finansowego przy zatwierdzaniu regulaminów ustalania bankowo-hipotecznej wartości nieruchomości wydawanych przez banki hipoteczne. Tym samym Bank zapewnia, że wartość zabezpieczenia ekspozycji kredytowej zabezpieczonej hipotecznie jest wystarczająca w całym okresie trwania umowy. Zapewnienie to oparte jest na analizie długookresowej dochodowości danej nieruchomości, zakończonej ustaleniem kwoty skapitalizowanych wpływów netto możliwych długookresowo do osiągnięcia z danej nieruchomości.

Bank może przeprowadzić lub zlecić ponowną wycenę zabezpieczeń, w tym nieruchomości stanowiącej zabezpieczenie hipoteczne, o ile w okresie od dokonania ostatniej wyceny miały miejsce wydarzenia mogące mieć znaczny wpływ na wartość danego zabezpieczenia lub w przypadku nieruchomości, która stanowi zabezpieczenie kredytów, dla których rozpoznano utratę wartości.

Bank jako obowiązkowe prawne zabezpieczenie spłaty udzielonego kredytu przyjmuje:

- hipotekę na nieruchomości, będącej przedmiotem kredytowania, wpisaną w księdze wieczystej na pierwszym miejscu - w przypadku kredytów na refinansowanie, kredytów dla deweloperów komercyjnych, kredytów dla deweloperów mieszkaniowych, kredytów na zakup gruntu, kredytów dla osób fizycznych,
- cesję z praw z polisy ubezpieczeniowej od ognia i innych zdarzeń losowych nieruchomości obciążonej hipoteką na rzecz Banku lub cesję z praw z polisy od wszelkich ryzyk budowlanych finansowanej nieruchomości (w zależności od tego czy przedmiotem finansowania jest gotowa nieruchomość czy w budowie) - w przypadku kredytów na refinansowanie, kredytów dla deweloperów komercyjnych, kredytów dla deweloperów mieszkaniowych, kredytów dla osób fizycznych,
- cesję lub zastaw na wierzytelnościach z tytułu umów najmu - w przypadku kredytów na refinansowanie, kredytów dla deweloperów komercyjnych,
- weksel własny in blanco kredytobiorcy wraz deklaracją wekslową - w przypadku kredytów udzielonych jednostkom samorządu terytorialnego,
- poręczenie jednostek samorządu terytorialnego według prawa cywilnego - w przypadku kredytów dla zakładów opieki zdrowotnej i spółek powołanych przez jednostki samorządu terytorialnego

Dominującą formą organizacyjną kredytobiorców Banku są tzw. spółki celowe. W przypadku, gdy są to spółki kapitałowe tj. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością i spółki akcyjne Bank jako zabezpieczenie prawne spłaty kredytu przyjmuje zastaw rejestrowy na udziałach lub akcjach. W związku z powyższym występuje także znaczna koncentracja zastawów rejestrowych na udziałach lub akcjach jako zabezpieczenia prawnego spłaty kredytów. W przypadku finansowania spółek komandytowych lub komandytowo-akcyjnych Bank przyjmuje jako zabezpieczenie prawne spłaty kredytu zastaw na udziałach/akcjach komplementariusza - podmiotu uprawnionego do prowadzenia spraw spółki komandytowej lub komandytowo-akcyjnej.

Niezależnie od zabezpieczeń, o których mowa wyżej, Bank może przyjąć dodatkowe prawne formy zabezpieczenia kredytów, a w szczególności:

- a) gwarancję bankową,
- b) poręczenie według prawa cywilnego lub według prawa wekslowego,
- c) zastaw rejestrowy na prawach lub wierzytelnościach,

- d) zastaw według przepisów kodeksu cywilnego na prawach lub wierzytelnościach,
- e) przelew innych wierzytelności niż wierzytelności, o których mowa powyżej,
- f) blokadę środków na rachunku bankowym,
- g) pełnomocnictwo do dysponowania rachunkiem,
- h) przystąpienie do długu kredytowego,
- i) ubezpieczenie kredytu,
- j) oświadczenie dłużnika o poddaniu się egzekucji,
- k) kaucję,
- l) zobowiązania udziałowców kredytobiorcy,
- m) inne formy dopuszczone przez prawo.

Bank ustala formę i wartość prawnego zabezpieczenia dodatkowego biorąc pod uwagę:

- a) rodzaj i wysokość kredytu oraz okres kredytowania,
- b) status prawny kredytobiorcy,
- c) sytuację finansową kredytobiorcy,
- d) historię współpracy z kredytobiorcą i grupą kapitałową, której kredytobiorca jest członkiem,
- e) koszt ustanowienia zabezpieczenia,
- f) możliwość zaspokojenia z przyjętego zabezpieczenia roszczeń Banku w możliwie najkrótszym czasie.

W zakresie gwarancji bankowych i cesji praw z polis ubezpieczeniowych, Bank dobierając kontrahentów zwraca uwagę na wyniki finansowe i rating wystawców zabezpieczenia akceptując zabezpieczenia wyłącznie od wiarygodnych banków i towarzystw ubezpieczeniowych.

Bank nie stosuje pochodnych instrumentów kredytowych.

3.2.2. Opis systemu ratingowego i zarządzania ryzykiem kredytowym

Bank do analizy jakości portfela kredytowego wykorzystuje system ratingowy, który podlega corocznej aktualizacji. System ten obejmuje obecnie ponad 84% ogólnej sumy ekspozycji ważonych ryzykiem. Bank stosuje ocenę ratingową, w przypadku finansowania budowy/zakupu/refinansowania budynków biurowo-usługowo-handlowych, powierzchni handlowo-usługowych, magazynów, osiedli domów jedno- lub wielorodzinnych z przeznaczeniem na wynajem lub na sprzedaż, hoteli oraz lokali użytkowych z przeznaczeniem na działalność handlową, biura lub magazyny.

Zgodnie z Uchwałą nr 76/2010 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 10.03.2010r. Bank do pomiaru ryzyka kredytowego stosuje metodę standardową. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego obliczony metodą standardową został przedstawiony przez Nocie 40. Bank jest w trakcie przygotowywania wniosku do Komisji Nadzoru Finansowego o wydanie zgody na stosowanie metody wewnętrznych ratingów.

Ratingi nadawane przez zewnętrzne agencje ratingowe mają w ocenie ryzyka kredytowego Banku bardzo ograniczone znaczenie z uwagi na dominującą formę organizacyjną kredytobiorców - spółki celowe.

W ramach działalności windykacyjnej Bank odzyskuje od 60% do 100% swych należności.

Ocena jakości portfela kredytowego Banku dokonywana jest w oparciu o monitoring terminowości spłat oraz monitoring analizy sytuacji ekonomiczno-finansowej kredytobiorcy. W Banku wyodrębnione są trzy portfele: detaliczny (kredyty dla osób fizycznych), komercyjny (kredyty dla przedsiębiorców indywidualnych, kredyty deweloperskie, komercyjne i dla osób prawnych) i portfel budżetowy (kredyty dla jednostek samorządu terytorialnego oraz kredyty poręczone przez jednostki samorządu terytorialnego). Kredyty dla osób fizycznych monitorowane są miesięcznie pod kątem terminowości spłat. Portfel komercyjny i budżetowy monitorowany jest miesięcznie pod kątem terminowości spłat, a kwartalnie dodatkowo dokonywana jest analiza sytuacji ekonomiczno-finansowej kredytobiorcy.

Jak ujawniono w nocie 3.2.5. 89,11% wartości brutto kredytów i pożyczek udzielonych klientom stanowią kredyty nieprzeterminowane, bez stwierdzonej utraty wartości. Pozostałe 10,89% wartości portfela kredytowego przypada na kredyty przeterminowane bez stwierdzonej utraty wartości (7,84%) oraz kredyty z rozpoznaną utratą wartości (3,05%).

3.2.3. Pomiar utraty wartości

Bank dokonuje pomiaru utraty wartości dla ekspozycji kredytowych zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości nr 39. Proces identyfikacji klientów z utratą wartości i kalkulacji odpisów aktualizujących polega na:

- określeniu przy wykorzystaniu analizy indywidualnej wystąpienia przesłanek utraty wartości, a w przypadku ich stwierdzenia klasyfikacji klienta do kategorii *default*,
- określeniu szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (spłat) zarówno z zabezpieczeń jak i wpłat dokonywanych przez kredytobiorców,
- kalkulacji utraty wartości uwzględniającej przyszłą wartość szacowanych odzysków zdyskontowanych efektywną stopą procentową,
- ewidencji księgowej odpisów aktualizujących.

W przypadku nie wystąpienia przesłanek utraty wartości wobec ekspozycji kredytowej, w oparciu o prawdopodobieństwo zaniechania regulowania zobowiązań (*default*) wyliczany jest odpis aktualizujący na poniesione, ale nie wykazywane straty.

Zasady kalkulacji odpisów na utratę wartości

Na potrzeby analizy utraty wartości w Banku wyodrębniono trzy portfele: detaliczny, komercyjny i budżetowy. Portfel komercyjny podzielono na dwa podportfele wyodrębniając kredyty dla przedsiębiorców indywidualnych i pozostałe kredyty komercyjne (kredyty deweloperskie, komercyjne i dla osób prawnych). Dla portfela detalicznego i komercyjnego wyodrębniono fazę analizy indywidualnej i portfelowej. Analiza indywidualna obejmuje każdorazowo wszystkie kredyty, dla których stwierdzono wystąpienie przesłanek utraty wartości. Analiza portfelowa obejmuje wszystkie pozostałe kredyty.

Analiza indywidualna dla kredytów detalicznych polega na przyporządkowaniu do każdego kredytu indywidualnego wskaźnika LGD w zależności od wartości współczynnika LTV i czasu przebywania kredytu w defaulcie. Analiza indywidualna dla kredytów komercyjnych polega na stwierdzeniu, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości kredytu, a w przypadku ich identyfikacji, obliczeniu różnicy między wartością bilansową danego składnika aktywów, a bieżącą wartością szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu niespłaconych kredytów, które nie zostały jeszcze poniesione), zdyskontowaną według pierwotnej efektywnej stopy procentowej kredytu.

Na potrzeby przyporządkowania przyjęta została zależność postaci:

$$LGD = (1 - ZLGD) * [BD * 100\% + (1 - BD) * \max(1 - CRR / LTV, 0)]$$

gdzie:

LGD - (ang. *Loss Given Default*) oznacza szacowaną na datę pomiaru utraty wartości relację pomiędzy przewidywaną stratą na danym kredycie, a wielkością zaangażowania bilansowego dla tego kredytu;

ZLGD - (ang. *Zero Loss Given Default*) oznacza procent kredytów, które znalazły się w stanie *default*, a które opuściły ten stan bez podejmowania przez Bank działań windykacyjnych (LGD dla takich kredytów wynosi 0%).

BD - (ang. *Bad Debt*) określa udział wśród kredytów ze stwierdzonymi przesłankami utraty wartości (które nigdy nie opuściły stanu *defaultu*), kredytów dla których Bank nie może zrealizować zabezpieczenia (ponieważ miejsce pobytu dłużnika jest nieznane, nieruchomość jest zamieszkała przez rodzinę z dzieckiem itp).

CRR - (ang. *Collateral Recovery Rate*) określa, jaką część wartości zabezpieczenia (po potrąceniu kosztów i uwzględnieniu wartości pieniądza w czasie) Bank jest w stanie wyegzekwować w razie zaistnienia takiej konieczności.

LTV - (ang. *Loan to Value*) określa relację wartości kredytu do wartości zabezpieczenia aktualną na datę szacowania odpisu z tytułu utraty wartości. W przypadku braku możliwości określenia wartości LTV z uwagi na brak wartości bankowo-hipotecznej nieruchomości należy przyjąć możliwie najwyższą wartość LTV. W szacowaniu odzysku kredytu w takiej sytuacji traktuje się jako niezabezpieczone.

Analiza portfelowa obejmuje wszystkie kredyty detaliczne i komercyjne nie objęte analizą indywidualną. Analiza portfelowa wykorzystuje parametry ZLGD, BD, CRR i LTV służące do wyznaczenia LGD w analizie indywidualnej oraz dodatkowo parametry PD oraz LIP.

Parametr LIP (ang. *Loss Identification Period*) oznacza okres identyfikacji straty rozumiany jako przeciętny okres, w ciągu którego Bank jest w stanie zaobserwować problemy klienta skutkujące utratą wartości. Bank przyjmuje, że LIP wynosi 6 miesięcy.

Parametr PD (ang. *Probability of Default*) jest to prawdopodobieństwo *defaultu* w okresie identyfikacji straty. PD dla danego okresu sześciomiesięcznego wyznaczone jest jako iloraz liczby klientów detalicznych, dla których stwierdzono przesłanki utraty wartości w tym okresie do liczby klientów, którzy byli w portfelu

Banku zarówno na początku jak i na końcu okresu sześciomiesięcznego. Wyznaczone w ten sposób PD są uśredniane w okresie 18 miesięcy.

Każdy z wyodrębnionych portfeli posiada własny zestaw parametrów ZLGD, BD, CRR i PD.

Do portfelowego pomiaru utraty wartości wykorzystywana jest formuła:

$$RP = \sum_{i \notin \{\text{kred. anal. ind.}\}} BS_i LGD_i PD$$

gdzie:

RP - (ang. *Portfolio Reserve*) oznacza odpis aktualizujący na poniesione, ale nie wykazywane straty;

PD - oznacza prawdopodobieństwo *defaultu* w okresie LIP;

BS_i - oznacza bieżące zaangażowanie bilansowe kredytu i zgodne z wyceną według zamortyzowanego kosztu;

LGD_i - oznacza parametr LGD wyznaczony na datę szacowania odpisu zgodnie z metodą omówioną w sekcji dotyczącej analizy indywidualnej, dla kredytu i.

Zarówno w przypadku analizy indywidualnej opartej na LGD oraz analizy portfelowej pełna analiza przeprowadzana jest raz na półrocze. W okresach miesięcznych odpisy są natomiast aktualizowane zgodnie z równaniem:

$$RP = LGD_p \sum_{i \notin \{\text{kred. anal. ind.}\}} BS_i PD$$

$$RP = LGD_p \sum BS_i$$

gdzie:

LGD_p - oznacza relację pomiędzy łącznym poziomem odpisów dla danego portfela wyznaczonym w oparciu o pełną analizę na koniec ostatniego półrocza, a wartością zaangażowaną bilansowego kredytów danego portfela. Portfel detaliczny, detaliczny ze stwierdzonymi przestankami utraty wartości, kredyty dla przedsiębiorców indywidualnych i pozostałe kredyty komercyjne posiadają odrębne parametry LGD_p .

Standardowy system monitorowania portfela kredytowego Banku obejmuje:

- monitoring terminowości spłat,
- monitorowanie nieruchomości będącej przedmiotem finansowania,
- monitorowanie sytuacji ekonomiczno-finansowej kredytobiorcy, któremu został udzielony kredyt na nieruchomość komercyjną pod kątem wskaźników płynności i wskaźnika pokrycia obsługi zadłużenia,
- monitoring przestrzegania wszelkich przepisów ochrony środowiska naturalnego i bezpieczeństwa i higieny pracy, a także bezpieczeństwa publicznego,
- przegląd ważności zabezpieczeń.

W przypadku aktywów, dla których rozpoznano trwałą utratę wartości Bank przeprowadza zastrzony monitoring np. dokonuje ponownej wyceny bankowo-hipotecznej wartości nieruchomości stanowiącej zabezpieczenie kredytu.

3.2.4. Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe - przed uwzględnieniem przyjętych zabezpieczeń

	31.12.2010	31.12.2009
Ekspozycja na ryzyko kredytowe związana z aktywami bilansowymi:		
Kasa, operacje z bankiem centralnym	13 319	14 680
Należności od banków	377	6 779
Kredyty i pożyczki udzielone klientom:	3 769 131	4 106 744
Klienci indywidualni:	103 971	107 335
-Kredyty terminowe, w tym:	103 971	107 335
-kredyty hipoteczne i mieszkaniowe	103 971	107 335
Klienci korporacyjni:	3 143 505	3 415 500
-Kredyty terminowe, w tym:	3 143 505	3 415 500
-kredyty hipoteczne udzielone małym i średnim klientom	3 143 505	3 415 500
Klienci budżetowi	521 655	583 909
Pochodne instrumenty finansowe	5 013	1 349
Lokacyjne papiery wartościowe	287 823	308 806
Aktywa zastawione	2 079	2 743
Razem ekspozycja związana z aktywami bilansowymi	4 077 742	4 441 101
Ekspozycja na ryzyko kredytowe związana z pozycjami pozabilansowymi:		
Zobowiązania do udzielania kredytów	659 496	416 299
Razem ekspozycje związane z aktywami bilansowymi i pozabilansowymi	4 737 238	4 857 400

Powyższa tabela przedstawia maksymalną ekspozycję na ryzyko kredytowe zgodnie ze stanem na 31.12.2010r. oraz na 31.12.2009r. bez uwzględniania zabezpieczeń i związanej z nimi poprawy sytuacji kredytowej. Zaangażowania bilansowe ujęte w tabeli zostały zaprezentowane według wartości netto.

Jak wskazano powyżej 92,43% maksymalnej ekspozycji związanej z aktywami bilansowymi stanowią należności od klientów (31.12.2009r.: 92,47%); 7,06% reprezentują inwestycje w lokacyjne papiery wartościowe (31.12.2009r.: 6,95%).

Bank nie posiada nieodwołalnych pozabilansowych zobowiązań do udzielenia kredytu. Wypłata kolejnych transz kredytów udzielonych zależy od decyzji Banku podejmowanej w wyniku analizy sytuacji kredytobiorcy i kredytowanego projektu.

Bank stosuje system kontroli i utrzymywania minimalnej ekspozycji na ryzyko kredytowe Banku. 89,11% portfela kredytów i pożyczek udzielonych klientom oraz 100% należności od banków należy do kategorii należności obsługiwanych terminowo, dla których nie stwierdzono utraty wartości (31.12.2009r. odpowiednio: 95,82% oraz 100%).

3.2.5. Kredyty i pożyczki udzielone klientom i bankom

Kredyty i pożyczki udzielone klientom	31.12.2010		31.12.2009	
	Zaangażowanie (tys. zł)	udział/pokrycie (%)	Zaangażowanie (tys. zł)	udział/pokrycie (%)
Nieprzeterminowane, bez rozpoznanej utraty wartości	3 377 213	89,11	3 950 350	95,82
Przeterminowane, bez rozpoznanej utraty wartości	297 193	7,84	125 659	3,05
Pozycje z rozpoznaną utratą wartości	115 670	3,05	46 613	1,13
Razem brutto	3 790 076	100,00	4 122 622	100,00
Odpisy (na pozycje z rozpoznaną utratą wartości oraz na pozycje bez rozpoznanej utraty wartości)	(20 945)	0,55	(15 878)	0,39
Razem netto	3 769 131	99,45	4 106 744	99,61

W poniższej tabeli przedstawiono należności od banków:

Należności od banków	31.12.2010		31.12.2009	
	zaangażowanie (w tys. zł)	udział/pokrycie (%)	zaangażowanie (w tys. zł)	udział/pokrycie (%)
Nieprzeterminowane, bez rozpoznanej utraty wartości	377	100,00	6 779	100,00
Razem brutto	377	100,00	6 779	100,00
Razem netto	377	100,00	6 779	100,00

W Banku nie występują należności od banków przeterminowane lub z rozpoznaną utratą wartości.

Całkowita kwota odpisów na kredyty i pożyczki z rozpoznaną utratą wartości oraz na kredyty i pożyczki bez rozpoznanej utraty wartości wynosiła na 31.12.2010r. 20 945 tys. zł (31.12.2009r.: 15 878 tys. zł).

Kredyty i pożyczki nieprzeterminowane, bez rozpoznanej utraty wartości

Kwoty brutto kredytów i pożyczek nieprzeterminowanych, bez rozpoznanej utraty wartości w podziale na klasy klientów przedstawiono poniżej.

	31.12.2010	31.12.2009
Klienci indywidualni	88 928	97 922
Kredyty terminowe mieszkaniowe i hipoteczne	88 928	97 922
Klienci korporacyjni	2 802 533	3 268 939
Kredyty terminowe udzielone małym i średnim klientom	2 802 533	3 268 939
Klienci budżetowi	485 752	583 489
Razem klienci	3 377 213	3 950 350
Banki	377	6 779
Razem	3 377 590	3 957 129

Ocena jakości kredytowej kredytów i pożyczek nieprzeterminowanych, bez rozpoznanej utraty wartości

	31.12.2010	31.12.2009
Kredyty i pożyczki o ograniczonym ryzyku kredytowym	604 567	698 859
Kredyty i pożyczki o standardowym ryzyku kredytowym	2 744 669	3 100 121
Kredyty i pożyczki o podwyższonym ryzyku kredytowym	27 977	151 370
Razem	3 377 213	3 950 350

Do portfela kredytów i pożyczek o ograniczonym ryzyku kredytowym Bank zalicza kredyty i pożyczki udzielone klientom budżetowym oraz klientom korporacyjnym, których podstawowym prawnym zabezpieczeniem jest gwarancja lub poręczenie jednostek samorządu terytorialnego.

Do portfela kredytów i pożyczek o standardowym ryzyku kredytowym Bank zalicza kredyty i pożyczki udzielone klientom indywidualnym i korporacyjnym, których podstawowym zabezpieczeniem jest hipoteka ustanowiona na nieruchomości, dla których nie wystąpiły przesłanki utraty wartości.

Do portfela kredytów i pożyczek o podwyższonym ryzyku kredytowym Bank zalicza kredyty i pożyczki udzielone klientom korporacyjnym, dla których wystąpiły przesłanki utraty wartości, ale Bank nie rozpoznaje utraty wartości z uwagi na przewidywanie odzyskania ekspozycji kredytowej w pełnej wysokości.

Kredyty i pożyczki przeterminowane, bez rozpoznanej utraty wartości

Jako zaangażowania przeterminowane przyjmuje się zaangażowania wobec klientów lub banków, dla których przynajmniej jedna z należności jest przeterminowana o jeden dzień lub więcej dni. Dla kredytów i pożyczek przeterminowanych krócej niż o 90 dni nie rozpoznaje się utraty wartości, chyba że inne dostępne informacje świadczą o jej wystąpieniu. W rzadkich przypadkach dla kredytów i pożyczek przeterminowanych dłużej niż o 90 dni Bank może nie rozpoznawać utraty wartości jeżeli istnieją szczególne przesłanki świadczące o braku utraty wartości tych kredytów i pożyczek.

Kwoty brutto kredytów i pożyczek, które były przeterminowane, lecz dla których nie rozpoznano utraty wartości, w podziale na klasy klientów przedstawiono poniżej.

Kredyty i pożyczki przeterminowane, bez rozpoznanej utraty wartości (31.12.2010r.)	Klienci indywidualni	Klienci korporacyjni	Klienci budżetowi	Razem klienci
	kredyty terminowe mieszkaniowe i hipoteczne	kredyty terminowe udzielone małym i średnim klientom		
do 30 dni	9 464	223 254	36 060	268 778
od 31 do 60 dni	548	27 377	-	27 925
od 61 do 90 dni	354	-	-	354
powyżej 90 dni	136	-	-	136
Razem	10 502	250 631	36 060	297 193
Wartość bankowo-hipoteczna nieruchomości stanowiącej zabezpieczenie kredytów	22 083	341 191	-	363 274

Kredyty i pożyczki przeterminowane, bez rozpoznanej utraty wartości (31.12.2009r.)	Klienci indywidualni	Klienci korporacyjni	Klienci budżetowi	Razem klienci
	kredyty terminowe mieszkaniowe i hipoteczne	kredyty terminowe udzielone małym i średnim klientom		
do 30 dni	4 377	101 676	596	106 649
od 31 do 60 dni	453	18 088	-	18 541
od 61 do 90 dni	143	-	-	143
powyżej 90 dni	13	313	-	326
Razem	4 986	120 077	596	125 659
Wartość bankowo-hipoteczna nieruchomości stanowiącej zabezpieczenie kredytów	13 271	160 728	-	173 999

Kredyty i pożyczki, dla których rozpoznano indywidualnie utratę wartości

Kwoty brutto kredytów i pożyczek, dla których rozpoznano indywidualnie utratę wartości (przed uwzględnieniem przepływów pieniężnych z tytułu posiadanych zabezpieczeń), w podziale na klasy aktywów przedstawiono poniżej.

Kredyty i pożyczki, dla których rozpoznano indywidualnie utratę wartości	Klienci indywidualni	Klienci korporacyjni	Razem klienci
	kredyty terminowe mieszkaniowe i hipoteczne	kredyty terminowe udzielone małym i średnim klientom	
31.12.2010			
Kredyty i pożyczki z utratą wartości	6 312	109 358	115 670
Szacowane kwoty odzysku z wpłat własnych i z zabezpieczeń	4 419	94 320	98 739
Wartość bankowo-hipoteczna nieruchomości stanowiącej zabezpieczenie kredytów	16 839	141 322	158 161
31.12.2009			
Kredyty i pożyczki z utratą wartości	6 664	39 949	46 613
Szacowane kwoty odzysku z wpłat własnych i z zabezpieczeń	4 476	33 421	37 897
Wartość bankowo-hipoteczna nieruchomości stanowiącej zabezpieczenie kredytów	16 861	56 737	73 598

W 2010r. podobnie jak w 2009r. Bank nie rozpoznał utraty wartości żadnych zaangażowań wobec banków.

W powyższych tabelach w pozycji wartość bankowo-hipoteczna nieruchomości stanowiącej zabezpieczenie kredytów Bank pokazał aktualną wartość przyjętych zabezpieczeń, nieskorygowaną do zmniejszającej się wartości ekspozycji kredytowej. Wartość zabezpieczeń kredytów udzielonych przez Bank przewyższa wartość zaangażowania, dlatego też w przypadku wystąpienia dodatkowych kosztów egzekucyjnych itp. Bank będzie w stanie zaspokoić swoje roszczenia.

Czynnikami analizowanymi przy ujęciu utraty wartości kredytów wykazanych w powyższej tabeli są znaczące trudności finansowe dłużnika oraz naruszenie umowy, tj. niespłacenie odsetek lub części kapitałowej zobowiązania.

Podstawowym prawnym zabezpieczeniem kredytów udzielonych klientom przez Bank jest hipoteka ustanowiona na rzecz Banku na pierwszym miejscu w księdze wieczystej prowadzonej dla nieruchomości.

Wartość nieruchomości będącej zabezpieczeniem kredytu udzielonego przez Bank szacowana jest w oparciu o koncepcję tzw. wartości bankowo-hipotecznej zakładającej utrzymanie przez nieruchomość wartości w dłuższym okresie.

W przypadku niekorzystnych zmian wartości zabezpieczeń Bank dokonuje ich weryfikacji poprzez ponowne przeprowadzenie wyceny nieruchomości. Zależnie od efektów wyceny, Bank co do zasady negocjuje z kredytobiorcą zgodnie z zawartą umową kredytową:

- a) ustanowienie dodatkowego zabezpieczenia,
- b) zmianę zabezpieczenia,
- c) dokonanie jednorazowej spłaty zadłużenia do poziomu LTV akceptowanego przez Bank,
- d) renegocjację warunków umowy.

Brak osiągnięcia porozumienia może skutkować częściowym lub pełnym wypowiedzeniem umowy, jeżeli sytuacja ekonomiczno-finansowa kredytobiorcy wykazuje trwałe pogorszenie.

Bank posiada plan awaryjny na wypadek nieoczekiwanych, radykalnych zmian cen na rynku nieruchomości.

Renegocjowane kredyty i pożyczki

Proces restrukturyzacji polega na zmianie warunków umownych w zakresie harmonogramu spłat rat kapitałowo-odsetkowych, w tym także zastosowania okresu karencji spłat. Praktyka i procedury procesu restrukturyzacji opierają się na współczynnikach i kryteriach, które w opinii Zarządu Banku wskazują na duże prawdopodobieństwo obsługi długu przy zastosowaniu zmodyfikowanego harmonogramu spłat. Procedury restrukturyzacji są uwarunkowane regularnymi przeglądami sytuacji ekonomiczno-finansowej klienta. Renegocjowanie warunków umownych kredytów i pożyczek stanowi przesłankę utraty wartości, chyba że renegocjacja warunków umownych nie była wymuszona sytuacją dłużnika, a przeprowadzona była na normalnych zasadach biznesowych.

Wartość brutto kredytów renegocjowanych bez rozpoznanej utraty wartości według stanu na dzień 31.12.2010r. dla klientów korporacyjnych wynosiła 75 039 tys. zł.

Wartość brutto kredytów renegocjowanych bez rozpoznanej utraty wartości dla klientów indywidualnych według stanu na dzień 31.12.2010r. wynosiła 357 tys. zł, według stanu na 31.12.2009r. 440 tys. zł.

3.2.6. Instrumenty dłużne: lokacyjne papiery wartościowe oraz aktywa zastawione

Wartość lokacyjnych papierów wartościowych oraz aktywów zastawionych według stanu na 31.12.2010r. wynosiła 289 902 tys. zł, a według stanu na 31.12.2009r. wynosiła 311 549 tys. zł. Instrumenty dłużne zarówno na 31.12.2010r. jak i na 31.12.2009r. posiadały rating A- do A+ w skali agencji ratingowej Fitch Ratings.

Zarówno według stanu na 31.12.2010r. jak i według stanu na 31.12.2009r. wszystkie lokacyjne papiery wartościowe oraz aktywa zastawione były instrumentami nieprzeterminowanymi, bez rozpoznanej utraty wartości.

3.2.7. Przejęte zabezpieczenia

W 2010r., podobnie jak w 2009r. Bank nie dokonał przejęcia zabezpieczenia.

3.3. Koncentracja aktywów, zobowiązań i pozycji pozabilansowych

Ryzyko koncentracji geograficznej

Nie prezentuje się w Banku aktywów, zobowiązań i pozycji pozabilansowych według obszarów geograficznych z uwagi na nieistotność geograficznego zróżnicowania ryzyk.

Ryzyko koncentracji dużych zaangażowań, ryzyko koncentracji zaangażowań

Ryzyko koncentracji jest to ryzyko mogące istotnie wpłynąć na stabilność i bezpieczeństwo działania Banku, poprzez niewykonanie zobowiązania przez pojedynczy podmiot, podmioty powiązane kapitałowo lub organizacyjnie oraz przez grupy podmiotów, w przypadku których prawdopodobieństwo niewykonania tego zobowiązania jest zależne od wspólnych czynników.

W ramach zarządzania ryzykiem koncentracji Bank dokonuje identyfikacji ryzyka, jego pomiaru, monitorowania i raportowania.

Pomiar ryzyka koncentracji w Banku dokonywany jest poprzez ustalenie wielkości zaangażowania, które generuje ryzyko koncentracji i odniesienie tej wielkości do ustalonych limitów wynikających z przepisów prawa oraz limitów wewnętrznych.

Bank ogranicza ryzyko kredytowe za pomocą wewnętrznych limitów koncentracji zaangażowań, określonych w wewnętrznych procedurach.

Ustalając propozycję wysokości wewnętrznych limitów koncentracji zaangażowań, Bank bierze pod uwagę następujące kwestie:

- a) sytuację makroekonomiczną w kraju,
- b) sytuację na rynku nieruchomości w kraju,
- c) sytuację na rynkach finansowych w kraju,
- d) realizację polityki kredytowej Banku w poprzednich latach,
- e) wyniki działań restrukturyzacyjnych i windykacyjnych Banku,
- f) pochodzące z wiarygodnych źródeł (ośrodki akademickie) informacje dotyczące sytuacji ekonomicznej podmiotów, branż, gałęzi sektorów gospodarki, stosownie do zaleceń Uchwały Nr 384/2008 KNF,
- g) informacje ekonomiczne i jakościowe dotyczące procesu zarządzania w podmiotach, wobec których posiada zaangażowanie z których wynika ryzyko koncentracji,
- h) czynniki wynikające z innych rodzajów ryzyka związanych ze zidentyfikowanymi zaangażowaniami z których wynika ryzyko koncentracji (m.in. stopy procentowej, płynności, operacyjne i polityczne), mogące negatywnie wpłynąć na podwyższenie ryzyka koncentracji,
- i) wyniki testów warunków skrajnych.

Wewnętrzne limity zaangażowań określane są w stosunku do wielkości funduszy własnych Banku oraz w stosunku do sumy zaangażowań Banku.

W Banku prowadzone jest miesięczne raportowanie monitorowanego ryzyka koncentracji w odniesieniu do:

- a) monitorowania grup kapitałowych,
- b) monitorowania limitu koncentracji zaangażowań,
- c) monitorowania limitu dużych zaangażowań,
- d) monitorowania limitu kredytów udzielonych podmiotom powiązanym z Bankiem,
- e) monitorowania limitów wewnętrznych.

Ryzyko koncentracji branżowej

Bank koncentruje swoją działalność na udzielaniu podmiotom prawnym kredytów zabezpieczonych hipoteką na nieruchomości, kredytów dla jednostek samorządu terytorialnego i kredytów zabezpieczonych gwarancją lub poręczeniem jednostek samorządu terytorialnego.

Niezależnie od zewnętrznych limitów koncentracji kredytowej Zarząd Banku ustala limity wewnętrzne związane m.in. z :

- a) koncentracją branżową według typu finansowanej nieruchomości,
- b) finansowaniem nieruchomości w budowie i zakupów ziemi,
- c) udziałem finansowania poszczególnych typów nieruchomości w portfelu kredytowym.

Ocena indywidualnego ryzyka kredytowego w przypadku finansowania nieruchomości komercyjnych oparta jest o ocenę zdolności kredytowej kredytobiorców za pomocą systemu wskaźników finansowych tj. wskaźnikami pokrycia obsługi długu (DSCR), pokrycia obsługi odsetek (ISCR), poziomem funduszy własnych, a w przypadku deweloperów mieszkaniowych poziomem ceny benchmarkingowej oraz w przypadku niektórych typów kredytobiorców poprzez nadanie wewnętrznego ratingu kredytobiorcy. Zarządzanie ryzykiem kredytowym w finansowaniu nieruchomości komercyjnych obejmuje również: tworzenie odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości bilansowych ekspozycji kredytowych oraz odpisów na pozabilansowe ekspozycje kredytowe, wskaźniki tworzenia i rozwiązywania odpisów, stosowanie limitów, stress testów, analiz scenariuszowych, monitorowanie limitu koncentracji wierzytelności, stosowanie zabezpieczeń kredytów, stosowanie konserwatywnych zasad określania bankowo-hipotecznego wartości nieruchomości, stosowanie statystycznych modeli do aktualizowania wartości nieruchomości.

Poniższa tabela prezentuje strukturę koncentracji zaangażowania bilansowego w poszczególne branże.

Branże	Wartość bilansowa netto 31.12.2010	Udział w portfelu (%)	Wartość bilansowa netto 31.12.2009	Udział w portfelu (%)
Obsługa nieruchomości	2 526 276	67,03	2 612 148	63,60
Budownictwo	504 678	13,39	664 800	16,19
Ochrona zdrowia i opieka socjalna	304 673	8,08	343 327	8,36
Administracja publiczna i obrona narodowa; gwarantowana prawnie opieka socjalna	243 050	6,45	267 591	6,52
Hotele i restauracje	72 691	1,93	75 348	1,83
Osoby fizyczne	53 250	1,41	58 586	1,43
Pozostałe	64 513	1,71	84 944	2,07
RAZEM	3 769 131	100,00	4 106 744	100,00

3.4. Ryzyko rynkowe

Bank narażony jest na ryzyko rynkowe rozumiane jako ryzyko zmian bieżącej wyceny instrumentów finansowych tworzących portfele Banku, które wynikają ze zmian cen i wartości parametrów rynkowych. Ekspozycja na ryzyko rynkowe Banku wynika z otwartych pozycji w instrumentach odsetkowych, walutowych, które narażone są na rynkowe zmiany wartości odpowiednich czynników ryzyka, a w szczególności na zmiany wartości stóp procentowych, kursów walutowych oraz zmienności tych czynników ryzyka.

Profil ryzyka wynika ze strategii działania Banku. Bank oferuje produkty oparte o zmienną i stałą stopę procentową, przy czym preferowane są produkty oparte o zmienną stopę procentową. Bank oferuje produkty w walutach obcych EUR i USD. Bank nie dokonuje operacji na własny rachunek w celach handlowych, posiada jedynie portfel bankowy. Główną metodą zarządzania ryzykiem rynkowym w Banku jest stosowanie naturalnego zabezpieczenia, czyli pozyskiwanie środków na finansowanie w walutach i o oprocentowaniu bezpośrednio dopasowanym do odpowiadających aktywów. Charakter działalności Banku powoduje, iż narażenie na ryzyko rynkowe powinno być utrzymywane na poziomie możliwie niskim. Bank dąży do ograniczania ekspozycji na ryzyko rynkowe wynikających ze struktury aktywów i pasywów poprzez zawieranie transakcji zabezpieczających, których katalog jest zatwierdzany przez Zarząd Banku. Identyfikacja ryzyk rynkowych i płynności uwzględnia czynniki wewnętrzne i zewnętrzne. Do czynników wewnętrznych zalicza się czynniki takie jak: specyfika działalności kredytowej oraz specyfika struktury refinansowania. Do czynników zewnętrznych należą czynniki stanowiące otoczenie Banku: rynek międzybankowy, zachowania rynków finansowych, strategia i polityka akcjonariusza wobec Banku. Ryzyko rynkowe jest identyfikowane we wszystkich typach produktów i rodzajach działalności. W procesie identyfikacji stosowane są metody powszechnie uznane. Bank określa poziom ryzyka poprzez pomiar wartości narażonej na ryzyko (*Value at Risk* - VaR) oraz przez przeprowadzanie testów warunków skrajnych.

VaR jest statystyczną miarą poziomu ryzyka rynkowego, która wyraża potencjalną stratę, na jaką narażony jest portfel w ciągu określonego czasu, dla danego poziomu ufności, w normalnych warunkach rynkowych, z tytułu zmian czynników ryzyka (kursów, stóp, cen). Potencjalność straty oznacza, że z wcześniej ustalonym, dużym prawdopodobieństwem (poziom ufności), przy którym wyznaczana jest wartość zagrożona, w ciągu zadanego okresu można się spodziewać straty mniejszej niż wyznaczona wartość VaR.

Wartość zagrożona w Banku jest wyznaczana za pomocą metody symulacji historycznej. W metodzie tej wyznacza się rozkład zmian wartości portfela na podstawie historycznego rozkładu zmian czynników ryzyka, zaobserwowanego w określonym okresie czasu. VaR wyznaczany jest w jednodniowym horyzoncie czasowym na podstawie 250 obserwacji historycznych i monitorowany jest na poziomie ufności 99%.

Według stanu na 31.12.2010r. VaR wyniósł 35 tys. zł przy poziomie ufności 99%. Według stanu na 31.12.2009r. VaR wyniósł 91 tys. zł przy poziomie ufności 99%. W zestawieniu poniżej przedstawiono wartość średniego VaR Banku w okresie od 01.01.2010r. do 31.12.2010r. oraz w okresie 01.01.2009r. do 31.12.2009r.

	12 miesięcy do 31.12.2010r. w tys. zł		12 miesięcy do 31.12.2009r. w tys. zł	
	Średnia	maksimum	średnia	maksimum
Ryzyko stopy procentowej	33	100	127	240
Ryzyko kursu walutowego	26	673	60	1 291
VaR całkowity	59	773	187	1 531

Test warunków skrajnych i analizy scenariuszowe

Dodatkową miarą ryzyka rynkowego, uzupełniającą pomiar wartości zagrożonej, jest test warunków skrajnych, który pokazuje hipotetyczną zmianę bieżącej wyceny portfela Banku, która nastąpiłaby na skutek przyjęcia przez czynniki ryzyka wyspecyfikowanych skrajnych wartości w jednodniowym horyzoncie czasowym. Bank stosuje m.in. metodę scenariusza dużych, ekstremalnie skorelowanych zmian jednakowych w każdej grupie, wartości czynników ryzyka. Według stanu na 31.12.2010r., kwota ryzyka wynikająca z tego scenariusza wyniosła 430 tys. zł, natomiast średnia kwota ryzyka dla tego scenariusza w okresie 01.01.2010r. do 31.12.2010r. wyniosła 580 tys. zł.

Poniżej przedstawiono dekompozycję kwoty ryzyka wynikającą z opisanego testu warunków skrajnych, na kwotę przypisaną do ryzyka stopy procentowej i ryzyka walutowego.

Test warunków skrajnych	31.12.2010r.			31.12.2009r.		
	Razem	Ryzyko stopy procentowej	Ryzyko walutowe	Razem	Ryzyko stopy procentowej	Ryzyko walutowe
Kwota ryzyka w tys. zł	430	2 932	(2 502)	492	2 967	(2 475)

Bank dokonuje pomiaru wrażliwości wartości bieżącej portfela Banku na równoległe przesunięcie krzywej dochodowości o 100 BP w niekorzystnym kierunku z punktu widzenia struktury terminowej luki przeszacowania. Luka przeszacowania przedstawia zagregowane ekspozycje Banku odpowiadające poszczególnym punktom węzłowym krzywej dochodowości. Kwota ryzyka 100 BP wyznaczana jest jako różnica wartości bieżącej portfela wyliczonej w oparciu o zaburzone szokowo o 100 BP wartości czynników ryzyka według stanu na dzień sprawozdawczy oraz wartości bieżącej portfela w oparciu o wartości czynników ryzyka zaobserwowanych w dniu sprawozdawczym. Kwota ryzyka 100 BP wyniosła, według stanu na 31.12.2010r. 356 tys. zł, natomiast jej średnia w okresie 01.01.2010r. do 31.12.2010r. 557 tys. zł., według stanu na 31.12.2009r. 324 tys. zł, średnia w okresie 01.01.2009r. do 31.12.2009r. 729 tys. zł.

3.5. Ryzyko walutowe

Ryzyko kursu walutowego wynika z narażenia aktualnej wartości ekspozycji Banku w aktywach, pasywach i pozycjach pozabilansowych wyrażonej w PLN na niekorzystny wpływ zmian rynkowych kursów walutowych.

Bank narażony jest w niewielkim stopniu na ryzyko walutowe, ponieważ nie utrzymuje istotnego niedopasowania walutowego aktywów i pasywów (pozycji walutowej) poprzez domykanie otwartych pozycji walutowych kontraktami pochodnymi (Nota 19). Ryzyko wpływu zmian kursu walutowego na wynik finansowy Banku jest ograniczone, a istniejące w Banku procedury kontroli i raportowania eliminują możliwość jego powstawania w istotny sposób. W ramach zarządzania ryzykiem walutowym, Bank dokonuje oceny skali i struktury ryzyka walutowego wyłącznie na podstawie bieżącej pozycji walutowej Banku. Monitoringowi podlega także pozycja walutowa uwzględniająca przewidywane spłaty i wypłaty kredytów mające wpływ na ryzyko walutowe. Bank zarządza pozycją walutową dokonując transakcji kupna/sprzedaży walut z terminem natychmiastowym lub przyszłym oraz zawierając transakcje typu SWAP.

Tabela poniżej przedstawia ekspozycje Banku narażone na ryzyko walutowe na dzień 31.12.2010r. oraz 31.12.2009r. W tabeli przedstawiono aktywa i zobowiązania Banku według wartości bilansowej w podziale na poszczególne waluty.

31.12.2010	PLN	EUR	USD	RAZEM
AKTYWA				
Kasa, operacje z bankiem centralnym	12 940	379	-	13 319
Należności od banków	141	128	108	377
Pochodne instrumenty finansowe	5 013	-	-	5 013
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	2 065 873	1 581 736	121 522	3 769 131
Lokacyjne papiery wartościowe	287 823	-	-	287 823
Aktywa zastawione	2 079	-	-	2 079
AKTYWA RAZEM	2 373 869	1 582 243	121 630	4 077 742

31.12.2010	PLN	EUR	USD	RAZEM
ZOBOWIĄZANIA				
Zobowiązania wobec innych banków	-	1 233 650	90 706	1 324 356
Pochodne instrumenty finansowe	231	1 370	-	1 601
Zobowiązania wobec klientów	216 868	24 499	1 298	242 665
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	2 060 385	-	-	2 060 385
Zobowiązania podporządkowane	100 251	-	-	100 251
ZOBOWIĄZANIA RAZEM	2 377 735	1 259 519	92 004	3 729 258

Pozycja bilansowa netto	(3 866)	322 724	29 626	348 484
--------------------------------	----------------	----------------	---------------	----------------

Zobowiązania do udzielania kredytów	565 187	94 263	46	659 496
--	----------------	---------------	-----------	----------------

31.12.2009	PLN	EUR	USD	RAZEM
AKTYWA				
Kasa, operacje z bankiem centralnym	14 471	209	-	14 680
Należności od banków	113	6 561	105	6 779
Pochodne instrumenty finansowe	1 349	-	-	1 349
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	2 497 461	1 481 157	128 126	4 106 744
Lokacyjne papiery wartościowe	308 806	-	-	308 806
Aktywa zastawione	2 743	-	-	2 743
AKTYWA RAZEM	2 824 943	1 487 927	128 231	4 441 101

31.12.2009	PLN	EUR	USD	RAZEM
ZOBOWIĄZANIA				
Zobowiązania wobec innych banków	-	1 461 442	98 397	1 559 839
Pochodne instrumenty finansowe	-	2 346	-	2 346
Zobowiązania wobec klientów	213 628	25 161	1 160	239 949
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	2 192 944	-	28 526	2 221 470
Zobowiązania podporządkowane	100 265	-	-	100 265
ZOBOWIĄZANIA RAZEM	2 506 837	1 488 949	128 083	4 123 869

Pozycja bilansowa netto	318 106	(1 022)	148	317 232
--------------------------------	----------------	----------------	------------	----------------

Zobowiązania do udzielania kredytów	359 329	56 970	-	416 299
--	----------------	---------------	----------	----------------

Pozycja walutowa Banku zabezpieczona jest transakcjami pochodnymi typu FX SWAP.

3.6. Ryzyko stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej jest to ryzyko wynikające z narażenia aktualnego i przyszłego wyniku finansowego oraz kapitału Banku na niekorzystny wpływ zmian stóp procentowych. Bank zarządza luką stopy procentowej poprzez dopasowywanie terminów przeszacowań aktywów i pasywów. W przypadku pojawienia się takiego niedopasowania, stosuje odpowiednie instrumenty zabezpieczające (transakcje pochodne IRS, Basis Swap). Transakcje pochodne na stopę procentową są zawierane wyłącznie w celu zabezpieczenia pozycji wynikających z działalności kredytowej i jej finansowania.

Miarą ryzyka stopy procentowej jest luka niedopasowania terminów przeszacowania oraz określany na jej podstawie dochód odsetkowy narażony na ryzyko („EaR”).

Nagła zmiana rynkowych stóp procentowych o 100 BP dla wszystkich terminów zapadalności w przypadku, gdyby miała charakter trwały i o niekorzystnym kierunku spowodowałaby zmniejszenie rocznego dochodu odsetkowego o:

EaR (w tys. zł)	31.12.2010	31.12.2009
dla pozycji wyrażonych w PLN	5 107	4 624
dla pozycji wyrażonych w USD	55	49
dla pozycji wyrażonych w EUR	163	217

W 2010 roku Bank zmienił sposób prezentacji wartości EaR - EaR wyliczany jest na podstawie pozycji odsetkowych aktywów i pasywów w okresie do 1 roku. W sprawozdaniu finansowym za 2009r. Bank zaprezentował wartość EaR, która obejmowała pozycje narażone na ryzyko ze wszystkich pasm czasowych, także z tych przekraczających 1 rok. W celu zachowania porównywalności danych Bank skorygował okres porównawczy (31.12.2009r.).

Przy wyliczaniu tych wartości, przyjęto założenie, że struktura aktywów i pasywów ujętych w sprawozdaniach finansowych według stanu na 31.12.2010r. i według stanu na 31.12.2009r. nie ulegnie zmianie w trakcie najbliższego roku, ani że Bank nie podejmie żadnych działań w celu zmiany ekspozycji narażonej na ryzyko.

Utrzymywanie poziomu ryzyka stopy procentowej w 2010r. na podobnym poziomie jak w 2009r. jest wynikiem bieżącego dopasowywania terminów przeszacowania udzielanych kredytów i odpowiadających im źródeł finansowania. Dodatkowo, Bank w celu ograniczania ryzyka stopy procentowej zawiera transakcje zabezpieczające typu IRS.

Poniżej przedstawione zostały ekspozycje Banku na ryzyko stopy procentowej. Dane w tabeli przedstawiają aktywa i pasywa według wartości bilansowej, uszeregowane zgodnie z terminami zmiany oprocentowania wynikającego z umowy.

31.12.2010	Do 1 miesiąca	Do 3 miesięcy	Do 1 roku	Do 5 lat	RAZEM
Aktywa odsetkowe	1 445 383	1 341 975	1 273 052	12 319	4 072 729
Pasywa odsetkowe	1 131 497	931 586	1 632 259	-	3 695 342
Aktywa odsetkowe - pasywa odsetkowe	313 886	410 389	(359 207)	12 319	377 387
Pochodne instrumenty finansowe aktywne	3 522	519	972	-	5 013
Pochodne instrumenty finansowe pasywne	231	-	304	1 066	1 601
Pochodne instrumenty finansowe aktywne - pochodne instrumenty finansowe pasywne	3 291	519	668	(1 066)	3 412
Luka netto	317 177	410 908	(358 539)	11 253	380 799

31.12.2009	Do 1 miesiąca	Do 3 miesięcy	Do 1 roku	Do 5 lat	RAZEM
Aktywa odsetkowe	2 077 490	887 459	1 437 780	37 023	4 439 752
Pasywa odsetkowe	1 100 483	1 104 484	1 913 974	-	4 118 941
Aktywa odsetkowe - pasywa odsetkowe	977 007	(217 025)	(476 194)	37 023	320 811
Pochodne instrumenty finansowe aktywne	-	801	548	-	1 349
Pochodne instrumenty finansowe pasywne	-	-	598	1 748	2 346
Pochodne instrumenty finansowe aktywne - pochodne instrumenty finansowe pasywne	-	801	(50)	(1 748)	(997)
Luka netto	977 007	(216 224)	(476 244)	35 275	319 814

W zestawieniu pozycja aktywa odsetkowe obejmuje:

- kasę i operacje z bankiem centralnym,
- należności od banków,
- lokacyjne papiery wartościowe oraz aktywa zastawione,
- kredyty i pożyczki udzielone klientom.

W zestawieniu pozycja pasywa odsetkowe obejmuje:

- zobowiązania wobec innych banków,
- zobowiązania wobec klientów (z wyłączeniem innych zobowiązań),
- zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych,
- zobowiązania podporządkowane.

W zestawieniu pozycja pochodne instrumenty finansowe aktywne obejmują wartość godziwą należności z tytułu instrumentów pochodnych:

- swapy odsetkowe (IRS),
- swapy walutowe (SWAP).

W zestawieniu pozycja pochodne instrumenty finansowe pasywne obejmują wartość godziwą zobowiązań z tytułu instrumentów pochodnych:

- swapy odsetkowe (IRS),
- swapy walutowe (SWAP).

3.7. Ryzyko płynności

Ryzyko płynności jest to ryzyko braku zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności ponoszenia strat.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem płynności jest zapewnienie zdolności Banku do terminowej spłaty zobowiązań i finansowania stabilnie rosnących aktywów oraz minimalizacja wpływu tego ryzyka na wynik finansowy Banku.

Bank zarządza ryzykiem płynności w sposób zapewniający utrzymanie płynności bieżącej, krótko, średnio i długoterminowej. Bank określa zasady identyfikacji, pomiaru, oceny, monitorowania i raportowania ryzyka. W ramach zarządzania ryzykiem płynności rynku, Bank dywersyfikuje źródła finansowania poprzez współpracę z wieloma kontrahentami oraz dobór różnych instrumentów finansowania akcji kredytowej. Bank finansuje długoterminowe aktywa w pierwszej kolejności hipotecznymi i publicznymi listami zastawnymi o długim terminie wymagalności, następnie długoterminowymi depozytami, a bieżące zapotrzebowanie na środki finansowe zaspokaja na rynku międzybankowym oraz poprzez emisję krótkoterminowych obligacji, przyjmowanie depozytów od klientów oraz obsługę rachunków bieżących klientów.

Bank posiada plan awaryjny na wypadek wystąpienia kryzysu płynności. Plan określa przypadki sytuacji kryzysowych powodujących zagrożenie utraty płynności lub powstanie innego zagrożenia dla zarządzania ryzykiem walutowym i stopy procentowej, identyfikuje rezerwowe źródła finansowania Banku, wskazuje ogólny schemat postępowania Banku w sytuacji kryzysowej.

Bank zapewnia natychmiastową i bieżącą płynność płatniczą poprzez utrzymywanie portfela płynnościowego, składającego się z instrumentów możliwych do szybkiego upłynnienia.

Bieżąca i krótkoterminowa płynność płatnicza są monitorowane za pomocą współczynników płynności odpowiednio do 1 tygodnia i 1 miesiąca. Bank limituje ponadto wielkość ekspozycji w ramach skumulowanej luki płynności w okresach do 1 miesiąca, 3 miesięcy, 6 miesięcy, 1 roku i 2 lat.

W 2010r., wartość wskaźnika płynności do 1 tygodnia utrzymywała się w przedziale od 7,11% do 39,71%, a jego wartość średnia wynosiła 18,27%. Według stanu na 31.12.2010r., wartość tego współczynnika wynosiła 17,05%.

W 2009r., wartość wskaźnika płynności do 1 tygodnia utrzymywała się w przedziale od 6,90% do 70,69%, a jego wartość średnia wynosiła 18,23%. Według stanu na 31.12.2009r., wartość tego współczynnika wynosiła 12,39%.

W 2010r., wartość wskaźnika płynności do 1 miesiąca utrzymywała się w przedziale od 11,07% do 98,54%, a jego wartość średnia wynosiła 47,18%. Według stanu na 31.12.2010r., wartość tego współczynnika wynosiła 58,00%¹. W 2009r. wartość wskaźnika płynności do 1 miesiąca utrzymywała się w przedziale od 25,81% do 79,59%, a jego wartość średnia wynosiła 48,87%. Na 31.12.2009r. wartość tego współczynnika wynosiła 36,62%².

W 2010r. Bank spełniał wszystkie normy płynnościowe określone w uchwale KNF 386/2008 z 17.12.2008r.:

- M1 - luka płynności krótkoterminowej,
- M2 - współczynnik płynności krótkoterminowej,
- M3 - współczynnik pokrycia aktywów niepiętnych funduszami własnymi,
- M4 - współczynnik pokrycia aktywów niepiętnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi.

W poniższej tabeli przedstawiono wartości norm płynnościowych M1 - M4 według stanów na 31.12.2010r. oraz 31.12.2009r. oraz ich wartości średnie i maksymalne:

norma płynności	wartość według stanu na 31.12.2010r.	średnia	minimum	maksimum
M1	332 355 tys. zł	352 486 tys. zł	54 344 tys. zł	533 421 tys. zł
M2	2,012	3,01	1,246	5,81
M3	47,861	52,405	47,861	55,286
M4	1,043	1,057	1,025	1,097

norma płynności	wartość według stanu na 31.12.2009r.	średnia	minimum	maksimum
M1	410 343 tys. zł	283 211 tys. zł	(21 151) tys. zł	479 950 tys. zł
M2	3,592	2,443	0,963	8,897
M3	49,959	46,087	39,73	51,387
M4	1,046	1,031	0,961	1,073

W 2009r. miały miejsce okresowe przekroczenia limitu pasywów określonego w art. 15 Ustawy o listach zastawnych i bankach hipotecznych. W 2009r. okresowo przekroczone były również normy płynności M1, M2 i M4. Bank poinformował Komisję Nadzoru Finansowego o fakcie przekroczenia limitu pasywów i norm płynności.

W 2010r. nie doszło do przekroczenia limitu pasywów i żadnej z norm płynności.

Bank poinformował Komisję Nadzoru Finansowego o fakcie przekroczenia limitu pasywów i norm płynności w pierwszym półroczu 2009r.

Poniższa tabela zawiera niezdyktowane wartości przepływów pieniężnych wymaganych do zapłacenia lub otrzymania przez Bank. Przepływy zaprezentowano na datę bilansową w podziale według pozostałego umownego terminu wymagalności.

¹ wartość wskaźnika płynności do 1 miesiąca w wysokości 58,00% według stanu na dzień 31.12.2010r. przy uwzględnieniu otrzymanej linii kredytowej w wysokości 200 000 tys. zł.

² wartość wskaźnika płynności do 1 miesiąca w wysokości 36,62% według stanu na dzień 31.12.2009r. przy uwzględnieniu otrzymanej linii kredytowej w wysokości 250 000 tys. zł.

Zobowiązania (według umownych terminów wymagalności)

31.12.2010	Do 1 miesiąca	1-3 miesiące	3-12 miesiące	1-5 lat	Powyżej 5 lat	RAZEM
ZOBOWIĄZANIA						
Zobowiązania wobec innych banków	150 192	36 324	363 411	799 677	-	1 349 604
Zobowiązania wobec klientów	222 623	5 626	8 396	3 880	2 318	242 843
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	27 521	84 236	771 614	1 378 259	-	2 261 630
Zobowiązania podporządkowane	-	1 334	4 076	21 655	103 202	130 267
Pochodne instrumenty finansowe	160 594	97 676	94 937	630	-	353 837
<i>w tym wycena brutto</i>	160 331	97 027	95 047	-	-	352 405
<i>w tym wycena netto</i>	263	649	(110)	630	-	1 432
ZOBOWIĄZANIA RAZEM	560 930	225 196	1 242 434	2 204 101	105 520	4 338 181

Aktywa (według oczekiwanych terminów zapadalności)

AKTYWA RAZEM	176 697	133 995	610 061	1 764 689	2 834 194	5 519 636
Luka płynności netto	(384 233)	(91 201)	(632 373)	(439 412)	2 728 674	1 181 455

Zobowiązania (według umownych terminów wymagalności)

31.12.2009	Do 1 miesiąca	1-3 miesiące	3-12 miesiące	1-5 lat	Powyżej 5 lat	RAZEM
ZOBOWIĄZANIA						
Zobowiązania wobec innych banków	223 318	476 123	665 906	207 746	-	1 573 093
Zobowiązania wobec klientów	209 961	24 661	3 006	-	2 582	240 210
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	158 279	12 152	782 937	1 455 772	-	2 409 140
Zobowiązania podporządkowane	-	1 410	4 310	22 896	109 105	137 721
Pochodne instrumenty finansowe	-	189	1 205	1 002	-	2 396
<i>w tym wycena netto</i>	-	189	1205	1002	-	2396
ZOBOWIĄZANIA RAZEM	591 558	514 535	1 457 364	1 687 416	111 687	4 362 560

Aktywa (według oczekiwanych terminów zapadalności)

AKTYWA RAZEM	185 430	157 501	808 271	1 772 356	3 044 709	5 968 267
Luka płynności netto	(406 128)	(357 034)	(649 093)	84 940	2 933 022	1 605 707

Kwoty denominowane w walutach obcych zostały przeliczone na PLN według średniego kursu NBP z dnia bilansowego. Kwoty ujawnione w analizie terminów wymagalności to umowne niezdyktowane przepływy środków pieniężnych.

Pochodne instrumenty finansowe rozliczane w kwotach netto

Do pochodnych instrumentów finansowych rozliczanych przez Bank na bazie netto należą kontrakty swap na stopę procentową (IRS).

W poniższej tabeli przedstawiono pochodne zobowiązania finansowe Banku, które będą rozliczane na bazie netto, w podziale na poszczególne terminy zapadalności według stanu na datę bilansową. Kwoty w walutach obcych zostały przeliczone na PLN według średniego kursu NBP z dnia bilansowego. Ujawnione w tabeli kwoty są niezdyktowanymi umownymi wypływami środków pieniężnych.

31.12.2010	Do 1 miesiąca	1-3 miesiące	3-12 miesiące	1-5 lat	RAZEM
Pochodne instrumenty finansowe rozliczane na bazie netto					
Kontrakty SWAP na stopę procentową (IRS)	263	649	(110)	630	1 432
WYCENA NETTO RAZEM	263	649	(110)	630	1 432

31.12.2009	1-3 miesiące	3-12 miesiące	1-5 lat	RAZEM
Pochodne instrumenty finansowe rozliczane na bazie netto				
Kontrakty SWAP na stopę procentową (IRS)	189	1 205	1 002	2 396
WYCENA NETTO RAZEM	189	1 205	1 002	2 396

Pochodne instrumenty finansowe rozliczane w kwotach brutto

Do pochodnych instrumentów finansowych rozliczanych przez Bank na bazie brutto należą pochodne walutowe instrumenty finansowe: walutowe kontrakty SWAP na datę waluty SPOT i FORWARD.

W poniższej tabeli przedstawiono pochodne instrumenty finansowe Banku, które będą rozliczane na bazie brutto, w podziale na poszczególne okresy zapadalności według stanu na datę bilansową. Kwoty w walutach obcych zostały przeliczone na PLN według średniego kursu NBP z dnia bilansowego.

31.12.2010	Do 1 miesiąca	1-3 miesiące	3-12 miesiące	RAZEM
Pochodne instrumenty finansowe rozliczane na bazie brutto				
WPLYWY	162 760	97 189	96 112	356 061
Kontrakty walutowe SWAP	162 760	97 189	96 112	356 061
WYPLYWY	160 331	97 027	95 047	352 405
Kontrakty walutowe SWAP	160 331	97 027	95 047	352 405

Według stanu na 31.12.2009r. Bank nie posiadał pochodnych instrumentów finansowych rozliczanych na bazie brutto.

4. Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych

Przez wartość godziwą rozumie się kwotę, za jaką dany składnik aktywów mógłby zostać wymieniony, a zobowiązanie wykonane pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami w bezpośrednio zawartej transakcji i jest najlepiej odzwierciedlona przez cenę rynkową, o ile ta jest dostępna. Przyjęto założenie, że wartość godziwa instrumentów finansowych o zmiennej stopie procentowej oraz instrumentów o stałej stopie procentowej krótkoterminowych (poniżej 1 roku) jest równa ich wartości bilansowej.

Ponadto Bank przyjął założenie, że szacunkowa wartość godziwa instrumentów o stałym oprocentowaniu powyżej 1 roku opiera się na zdyskontowanych przepływach pieniężnych. Czynniki dyskontujące przyjęte do dyskontowania środków pieniężnych dla tych instrumentów finansowych oparte są na krzywej zerokuponowej.

Poniżej przedstawiono główne założenia i metody wykorzystane przez Bank podczas szacowania wartości godziwej instrumentów finansowych:

Należności od banków. Wartością godziwą lokat o zmiennym oprocentowaniu oraz lokat o stałym oprocentowaniu poniżej 1 roku jest ich wartość bilansowa. Bank nie posiada lokat złożonych na okres dłuższy niż 1 rok.

Kredyty i pożyczki udzielone klientom są wykazywane w wartości netto po uwzględnieniu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości. Wartość godziwa kredytów i pożyczek udzielonych klientom o stałej stopie procentowej powyżej 1 roku została wyliczona jako zdyskontowana wartość oczekiwanych przyszłych płatności do otrzymania zarówno z tytułu kapitału jak i odsetek. Zakłada się, że spłaty kredytów i pożyczek następować będą w terminach uzgodnionych w umowach. Wartość godziwa kredytów ze

stwierdzonymi przesłankami utraty wartości jest równa ich wartości bilansowej netto, która uwzględnia wszelkie przesłanki wskazujące na utratę wartości kredytów. Tak oszacowana wartość godziwa kredytów i pożyczek odzwierciedla zmianę w poziomie ryzyka kredytowego od czasu udzielenia kredytu oraz zmiany poziomu stóp procentowych w przypadku kredytów o stałej stopie procentowej.

Lokacyjne papiery wartościowe (dostępne do sprzedaży) w momencie początkowego ujęcia w księgach wykazywane są w wartości godziwej uiszczonej zapłaty. Koszty transakcji są włączane do wyceny wartości początkowej metodą efektywnej stopy procentowej.

Bank dokonuje na dzień bilansowy wyceny papierów wartościowych klasyfikowanych jako aktywa wyceniane w wartości godziwej lub dostępnych do sprzedaży według poniższych zasad:

- dłużne papiery wartościowe notowane na giełdzie lub dla których istnieje aktywny rynek wycenia się według wartości godziwej (bieżącej ceny rynkowej); wycena dokonywana jest w oparciu o kurs zamknięcia sesji,
- akcje i udziały w jednostkach zależnych ujmowane są w cenie nabycia.

Wszelkie zwiększenia lub utrata wartości księgowane są na dzień wyceny, tj. na koniec miesiąca, oddzielnie dla każdego rodzaju papierów wartościowych.

Znajdujące się w portfelu Banku papiery wartościowe tego samego emitenta, tej samej serii, a zakupione w różnych okresach i po różnych cenach, Bank sprzedaje stosując zasadę FIFO - rozchód papierów następuje w kolejności ich zakupu.

Instrumenty finansowe po stronie zobowiązań to:

- pożyczki i kredyty otrzymane,
- otrzymane pożyczki podporządkowane,
- depozyty,
- zobowiązania z tytułu wyemitowanych przez Bank listów zastawnych oraz obligacji.

Bank nie posiada instrumentów finansowych po stronie zobowiązań o stałej stopie procentowej powyżej 1 roku.

Bank przyjął, że wartość godziwa dla powyższych instrumentów o zmiennej stopie procentowej lub o stałej stopie procentowej, ale poniżej 1 roku jest równa ich wartości bilansowej.

W tabeli poniżej przedstawiono podsumowanie wartości bilansowych i godziwych dla każdej grupy aktywów i zobowiązań finansowych, które nie zostały wykazane w bilansie Banku według ich wartości godziwej.

Aktywa finansowe i zobowiązania finansowe	wartość bilansowa 31.12.2010	wartość godziwa 31.12.2010	wartość bilansowa 31.12.2009	wartość godziwa 31.12.2009
Kasa, operacje z bankiem centralnym	13 319	13 319	14 680	14 680
Należności od banków	377	377	6 779	6 779
Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w tym:	3 790 076	3 791 747	4 122 622	4 126 140
Klienci korporacyjni	3 162 523	3 164 194	3 428 965	3 432 483
Klienci indywidualni	105 741	105 741	109 572	109 572
Klienci budżetowi	521 812	521 812	584 085	584 085
Aktywa finansowe razem	3 803 772	3 805 443	4 144 081	4 147 599
Zobowiązania wobec innych banków	1 324 356	1 324 356	1 599 839	1 599 839
Zobowiązania wobec klientów, w tym:	242 665	242 665	239 949	239 949
Klienci korporacyjni	240 837	240 837	239 688	239 688
Klienci indywidualni	169	169	218	218
Klienci budżetowi	1 659	1 659	43	43
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	2 060 385	2 060 385	2 221 470	2 221 470
Zobowiązania podporządkowane	100 251	100 251	100 265	100 265
Zobowiązania finansowe razem	3 727 657	3 727 657	4 161 523	4 161 523

Pomimo tego, że listy zastawne Banku są notowane na rynku regulowanym, to w ciągu 2010 roku nie zanotowano transakcji sesyjnych listami zastawnymi Banku, i zanotowano jedną transakcję pakietową na kwotę 60 000 tys. zł (w III kwartale 2010r.). W związku z powyższym stwierdza się brak aktywnego rynku dla tych instrumentów i przyjmuje, że najlepszym przybliżeniem wartości godziwej jest wycena w zamortyzowanym koszcie.

Ujawnienia dotyczące hierarchii wartości godziwej

	31.12.2010	31.12.2009
Aktywa finansowe		
POZIOM 1 - Ceny kwotowane na aktywnych rynkach dla tego samego instrumentu (bez modyfikacji)		
Lokacyjne papiery wartościowe (bony skarbowe)	177 887	178 894
Aktywa zastawione	2 079	2 743
POZIOM 2 - Ceny kwotowane na aktywnych rynkach dla podobnych instrumentów lub inne metody wyceny, dla których wszystkie istotne dane wejściowe bazują na obserwowalnych danych rynkowych		
Pochodne instrumenty finansowe	5 013	1 349
Lokacyjne papiery wartościowe (bony pieniężne)	109 936	129 912
Aktywa finansowe razem	294 915	312 898
Zobowiązania finansowe		
POZIOM 2		
Pochodne instrumenty finansowe	1 601	2 346
Zobowiązania finansowe razem	1 601	2 346

5. Ważniejsze oszacowania i oceny dokonywane w związku z zastosowaniem zasad rachunkowości

Bank dokonuje oszacowań i przyjmuje założenia, które mają wpływ na wartości aktywów i zobowiązań wykazywanych w następnym okresie. Szacunki i założenia, podlegające ciągłej ocenie, oparte są o doświadczenia historyczne i inne czynniki, w tym oczekiwania co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się uzasadnione.

Utrata wartości kredytów i pożyczek

Bank przeprowadza przegląd swojego portfela kredytowego pod kątem utraty wartości przynajmniej raz na kwartał. Aby ustalić, czy należy wykazać utratę wartości w rachunku zysków i strat, Bank ocenia czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na możliwe do zmniejszenia zmniejszenie szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych, z tytułu udzielonych kredytów i pożyczek. Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości kredytu, kwotę straty oblicza się jako różnicę między wartością bilansową danego składnika aktywów, a bieżącą wartością szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu niespłaconych kredytów, które nie zostały jeszcze poniesione), zdyskontowaną według pierwotnej efektywnej stopy procentowej danego składnika aktywów finansowych. Gdyby wartość bieżąca szacowanych przepływów pieniężnych dla portfela kredytów z rozpoznaną indywidualną utratą wartości uległa zmianie o +/- 10%, to szacowana wielkość utraty wartości kredytów ulegałaby odpowiednio zmniejszeniu o 7 358 tys. zł lub zwiększeniu o 9 432 tys. zł. Szacunek ten został przeprowadzony dla portfela kredytów w przypadku których utrata wartości rozpoznawana jest w oparciu o indywidualną analizę przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu odzysków z zabezpieczeń.

Bank nie przeprowadził innych szacunków, poza wymienionymi powyżej.

6. Segmenty operacyjne

W 2010 roku Bank zmienił zasady identyfikacji segmentów operacyjnych. Informacja na temat segmentów operacyjnych za 2009r., która stanowi informację porównawczą została dostosowana do zmienionych w 2010r. zasad. Zgodnie z wymogiem „podejścia zarządczego” informacje o segmentach operacyjnych są przedstawiane zgodnie z zasadami raportowania wewnętrznego dostarczanego Zarządowi Banku (główny organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych), którego zadaniem jest alokacja zasobów do segmentów działalności i przeprowadzanie oceny ich wyników.

Segmenty wyodrębnione zostały z punktu widzenia określonych grup klientów oraz produktów według jednorodnych cech transakcji. Ten sposób podziału obszarów jest spójny ze sposobem zarządzania sprzedażą.

Działalność Banku realizowana jest w następujących segmentach operacyjnych:

- Kredyty na refinansowanie,
- Kredyty dla jednostek samorządu terytorialnego (JST),
- Kredyty dla deweloperów mieszkaniowych,
- Kredyty dla deweloperów komercyjnych,
- Kredyty na zakup gruntu,
- Kredyty dla osób fizycznych.

Kredyty na refinansowanie - jest to podstawowy segment działalności Banku, do którego zaliczane są kredyty udzielone na zakup lub refinansowanie ukończonych obiektów o przeznaczeniu komercyjnym (obiekty biurowe, magazyny, centra handlowe, centra logistyczne, hotele, pensjonaty, lokale użytkowe itp.).

Kredyty dla jednostek samorządu terytorialnego (JST) - do tego segmentu Bank zalicza kredyty udzielone jednostkom samorządu terytorialnego (gminom, powiatom, województwom), jak również kredyty zabezpieczone gwarancją lub poręczeniem jednostek samorządu terytorialnego (spółkom prawa handlowego utworzonym przez JST, samodzielnym publicznym zakładom opieki zdrowotnej).

Kredyty dla deweloperów mieszkaniowych - do tego segmentu Bank zalicza kredyty udzielone na finansowanie mieszkaniowych projektów deweloperskich (osiedla domów jedno lub wielorodzinnych z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem).

Kredyty dla deweloperów komercyjnych - do tego segmentu Bank zalicza kredyty udzielone na finansowanie komercyjnych projektów deweloperskich, zgodnych z polityką kredytową Banku.

Kredyty na zakup gruntu - do tego segmentu Bank zalicza kredyty udzielone na finansowanie lub refinansowanie zakupu gruntów pod deweloperskie projekty mieszkaniowe.

Kredyty dla osób fizycznych - do tego segmentu Bank zalicza kredyty udzielone osobom fizycznym głównie na cele mieszkaniowe. Segment kredytów dla osób fizycznych jest segmentem schyłkowym ze względu na zaprzestanie sprzedaży w tym segmencie w roku 2004.

Pozycje nieprzypisane aktywów - w tej pozycji prezentowane są wszystkie niekredytowe aktywa Banku.

Na podstawie wyżej przyjętej segmentacji produktowej wyznaczany jest wynik brutto poszczególnych segmentów operacyjnych uwzględniający wszystkie pozycje rachunku zysków i strat.

Głównym założeniem podziału segmentowego w ramach rachunku zysków i strat jest jak najwierniejsze przedstawienie opłacalności danego segmentu w działalności Banku. W tym celu Bank przypisuje na poziomie każdej umowy kredytowej wszystkie bezpośrednie dochody, takie jak przychody odsetkowe, przychody prowizyjne oraz określa poziom odpisów aktualizujących. Ze względu na brak możliwości przypisania zobowiązań do poszczególnych grup segmentowych Bank wyznacza segmentowe koszty odsetkowe oraz koszty prowizyjne według określonego schematu opisanego poniżej.

Bank dzieli koszty refinansowania na trzy kategorie. Koszty publicznych listów zastawnych, koszty hipotecznych listów zastawnych oraz uśrednione koszty pozostałych źródeł refinansowania (głównie kredyty od spółek powiązanych). Dla każdej z tych kategorii oblicza średni koszt refinansowania na podstawie marży wszystkich zobowiązań zaliczanych do danej kategorii.

Bank określa koszty odsetkowe i prowizyjne dla segmentu kredytów dla jednostek samorządu terytorialnego na podstawie rzeczywistych kosztów finansowania publicznymi listami zastawnymi oraz przypadającej na ten segment części uśrednionych kosztów pozostałych źródeł finansowania (proporcjonalnie do wysokości zobowiązania refinansującego nadwyżkę kredytów JST nad wartość wyemitowanych listów zastawnych).

Bank określa koszty odsetkowe i prowizyjne pozostałych segmentów na podstawie kosztów hipotecznych listów zastawnych oraz uśrednionych kosztów pozostałych źródeł refinansowania, proporcjonalnie do udziału kredytów segmentu w całym portfelu kredytowym z wyłączeniem kredytów JST.

Pozostałe pozycje rachunku zysków i strat dzielone są albo poprzez udział ekspozycji kredytowej albo poprzez udział aktywów ważonych ryzykiem, w przypadku kosztów administracyjnych i amortyzacji. Bank nie alokuje do poszczególnych segmentów podatku dochodowego, dlatego też informacje w zakresie zysku/straty ujawniane są na poziomie zysku przed opodatkowaniem. Informacje na temat segmentów mierzone są według identycznych zasad jak te przedstawione w polityce rachunkowości.

Podstawowym i jedynym podziałem jest podział na segmenty działalności Banku. Z uwagi na brak istotności Bank nie stosuje segmentacji geograficznej.

W Banku nie występują operacje pomiędzy segmentami operacyjnymi.

Wydzielenia aktywów segmentu oraz przychodów i kosztów dokonano na podstawie wewnętrznych informacji przygotowywanych w Banku dla potrzeb zarządczych. Poszczególnym segmentom Banku zostały przypisane aktywa oraz związane z tymi aktywami przychody i koszty. Wynik segmentu uwzględnia wszystkie pozycje przychodów i kosztów. Zobowiązania Banku nie zostały przypisane do poszczególnych segmentów z uwagi na fakt, że ich kwota nie jest regularnie przedstawiana Zarządowi Banku.

W porównaniu do sprawozdania z całkowitych dochodów/rachunku zysków i strat w poszczególnych pozycjach rachunku zysków i strat występują rozbieżności z wartościami wykazywanymi w segmentacji wyniku. Różnice nie mają jednak wpływu na wynik ostateczny i są skutkiem innego podejścia do podziału wyniku w sprawozdaniach zarządczych. Główne różnice wynikają z przesunięć pomiędzy pozycjami przychodów/kosztów odsetkowych a przychodów/kosztów prowizyjnych i opisane są poniżej.

BRE BANK HIPOTECZNY S.A.

Sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych
Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2010 rok

(w tys. zł)

31.12.2010	Kredyty na refinansowanie	Kredyty dla JST	Kredyt dla deweloperów mieszkaniowych	Kredyty dla deweloperów komercyjnych	Kredyt na zakup gruntu	Kredyty dla osób fizycznych	Pozycje nieprzypisa- ne aktywów	Razem	Rachunek zysków i strat/ sprawozdanie z sytuacji finansowej	Różni- ca	
Przychody z tytułu odsetek	101 873	33 354	54 469	10 660	15 313	2 641	-	218 310	218 003	307	1
Koszty odsetek	(69 249)	(30 916)	(25 015)	(7 834)	(8 073)	(2 861)	-	(143 948)	(146 931)	2 983	2
Dochód odsetkowy	32 624	2 438	29 454	2 826	7 240	(220)	-	74 362	71 072	3 290	
Przychody z tytułu opłat i prowizji	2 057	341	455	395	117	37	-	3 402	1 405	1 997	3
Koszty z tytułu opłat i prowizji	(2 414)	(709)	(515)	(241)	(166)	(59)	-	(4 104)	(1 121)	(2 983)	4
Odpisy netto z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	1 871	18	(4 549)	119	(2 947)	421	-	(5 067)	(5 067)	-	
Ogólne koszty administracyjne i amortyzacja	(24 377)	(1 367)	(5 184)	(2 429)	(1 653)	(362)	-	(35 372)	(35 372)	-	
Pozostałe pozycje rachunku zysków i strat	3 155	177	671	314	214	46	-	4 577	6 881	(2 304)	5
Wynik segmentu brutto	12 916	898	20 332	984	2 805	(137)	-	37 798	37 798	-	
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	2 228 474	640 435	473 830	222 043	151 099	53 250	-	3 769 131	3 769 131	-	
Pozostałe aktywa	-	-	-	-	-	-	331 800	331 800	331 800	-	
Aktywa segmentu	2 228 474	640 435	473 830	222 043	151 099	53 250	331 800	4 100 931	4 100 931	-	

1, 3, 5 - Różnica wynika z zaliczenia do przychodów z tytułu odsetek wyniku z tytułu odsetek od instrumentów pochodnych w kwocie 2 304 tys. zł, który w rachunku zysków i strat prezentowany jest w pozycji wynik na działalności handlowej. Zaliczenia przychodów od klientów z tytułu wcześniejszej spłaty kredytu w kwocie 493 tys. zł oraz przychodów z tytułu zwrotu od klientów opłat na BFG w kwocie 1 504 tys. zł do pozycji przychody z tytułu opłat i prowizji, które w rachunku zysków i strat prezentowane są w przychodach z tytułu odsetek.

2, 4 - Różnica wynika z prezentacji kosztów z tytułu prowizji od kredytów rozliczanych liniowo i efektywną stopą procentową w kwocie 1 338 tys. zł oraz kosztów z tytułu prowizji rozliczanych liniowo i efektywną stopą procentową od wyemitowanych listów zastawnych i obligacji w łącznej kwocie 1 645 tys. zł w kosztach z tytułu opłat i prowizji. W rachunku zysków i strat koszty z tego tytułu prezentowane są w kosztach z tytułu odsetek.

BRE BANK HIPOTECZNY S.A.

Sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych
Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2010 rok

(w tys. zł)

31.12.2009	Kredyty na refinansowanie	Kredyty dla JST	Kredyt dla deweloperów mieszkaniowych	Kredyty dla deweloperów komercyjnych	Kredyt na zakup gruntu	Kredyty dla osób fizycznych	Pozycje nieprzypisa- ne aktywów	Razem	Rachunek zysków i strat/ sprawozdanie z sytuacji finansowej	Różni- ca	
Przychody z tytułu odsetek	117 704	38 862	69 256	15 386	18 890	3 989	-	264 087	261 546	2 541	1
Koszty odsetek	(77 557)	(40 011)	(45 063)	(13 307)	(11 078)	(3 608)	-	(190 624)	(193 648)	3 024	2
Dochód odsetkowy	40 147	(1 149)	24 193	2 079	7 812	381	-	73 463	67 898	5 565	
Przychody z tytułu opłat i provizji	1 396	367	721	762	117	39	-	3 402	3 221	181	3
Koszty z tytułu opłat i prowizji	(2 324)	(599)	(828)	(331)	(203)	(66)	-	(4 351)	(1 327)	(3 024)	4
Odpisy netto z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	(235)	6	10	(231)	(4 358)	138	-	(4 670)	(4 670)	-	
Ogólne koszty administracyjne i amortyzacja	(20 791)	(1 339)	(7 422)	(2 955)	(1 803)	(354)	-	(34 664)	(34 664)	-	
Pozostałe pozycje rachunku zysków i strat	(424)	(27)	(151)	(60)	(37)	(7)	-	(706)	2 016	(2 722)	5
Wynik segmentu brutto	17 769	(2 741)	16 523	(736)	1 528	131	-	32 474	32 474	-	
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	2 111 806	699 245	753 823	300 147	183 137	58 586	-	4 106 744	4 106 744	-	
Pozostałe aktywa	-	-	-	-	-	-	358 198	358 198	358 198	-	
Aktywa segmentu	2 111 806	699 245	753 823	300 147	183 137	58 586	358 198	4 464 942	4 464 942	-	

1, 3, 5 - Różnica wynika z zaliczenia do przychodów z tytułu odsetek wyniku z tytułu odsetek od instrumentów pochodnych w kwocie 2 722 tys. zł, który w rachunku zysków i strat prezentowany jest w pozycji wynik na działalności handlowej. Zaliczenia przychodów od klientów z tytułu wcześniejszej spłaty kredytu w kwocie 181 tys. zł do pozycji przychody z tytułu opłat i prowizji, które w rachunku zysków i strat prezentowane są w przychodach z tytułu odsetek.

2, 4 - Różnica wynika z prezentacji kosztów z tytułu prowizji od kredytów rozliczanych efektywną stopą procentową w kwocie 1 304 tys. zł oraz kosztów z tytułu prowizji rozliczanych liniowo i efektywną stopą procentową od wyemitowanych listów zastawnych i obligacji w łącznej kwocie 1 720 tys. zł w kosztach z tytułu opłat i prowizji. W rachunku zysków i strat koszty z tego tytułu prezentowane są w kosztach z tytułu odsetek.

7. Wynik z tytułu odsetek

	za okres	od 01.01.2010 do 31.12.2010	od 01.01.2009 do 31.12.2009
Przychody z tytułu odsetek			
Kredyty i pożyczki z uwzględnieniem odwrócenia dyskonta dotyczącego odpisu z tytułu utraty wartości, w tym		205 731	248 933
- przychody z tytułu odsetek od kredytów i pożyczek, które utraciły wartość		8 768	6 692
Środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe		621	910
Lokacyjne papiery wartościowe		11 651	11 703
		218 003	261 546
Koszty odsetek			
Z tytułu rozliczeń z bankami i klientami		(28 471)	(52 242)
Z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych		(112 967)	(135 108)
Z tytułu pożyczki podporządkowanej		(5 493)	(6 298)
		(146 931)	(193 648)

Wynik z tytułu odsetek w podziale na poszczególne sektory przedstawia się następująco:

	za okres	od 01.01.2010 do 31.12.2010	od 01.01.2009 do 31.12.2009
Od sektora bankowego		621	910
Od pozostałych podmiotów, w tym:		205 731	248 933
- od klientów korporacyjnych		174 798	210 837
- od klientów indywidualnych		4 987	7 104
- od sektora budżetowego		25 946	30 992
Z papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu		11 651	11 703
Przychody z tytułu odsetek, razem		218 003	261 546
Koszty odsetek			
Od sektora bankowego		(30 778)	(54 304)
Od pozostałych podmiotów, w tym:		(3 186)	(4 236)
- od klientów korporacyjnych		(3 186)	(4 236)
Z tytułu emisji własnych		(112 967)	(135 108)
Koszty odsetek, razem		(146 931)	(193 648)

8. Wynik z tytułu opłat i prowizji

	za okres	od 01.01.2010 do 31.12.2010	od 01.01.2009 do 31.12.2009
Przychody z tytułu opłat i prowizji			
Opłaty i prowizje z tytułu działalności kredytowej		961	2 716
Prowizje za prowadzenie rachunków		398	460
Prowizje za realizację przelewów		46	45
		1 405	3 221
Koszty z tytułu opłat i prowizji			
Uiszczone pozostałe opłaty		(1 121)	(1 327)
		(1 121)	(1 327)

9. Wynik na działalności handlowej

	od 01.01.2010 za okres do 31.12.2010	od 01.01.2009 do 31.12.2009
Wynik z pozycji wymiany	2 830	1 858
Różnice kursowe netto z przeliczenia	(431)	48 408
Zyski z transakcji minus straty	3 261	(46 550)
Wynik na pozostałej działalności handlowej	3 499	(467)
Instrumenty na ryzyko odsetkowe	(388)	408
Instrumenty na ryzyko rynkowe	3 887	(875)
Wynik na działalności handlowej, razem	6 329	1 391

10. Pozostałe przychody operacyjne

	od 01.01.2010 za okres do 31.12.2010	od 01.01.2009 do 31.12.2009
Przychody ze sprzedaży usług	757	949
Przychody z tytułu odzyskanych należności przedawnionych, umorzonych i nieściągalnych	15	28
Pozostałe	237	193
Pozostałe przychody operacyjne, razem	1 009	1 170

11. Odpisy netto z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek

	od 01.01.2010 za okres do 31.12.2010	od 01.01.2009 do 31.12.2009
Utworzenie rezerw na kredyty i pożyczki udzielone klientom (Nota 20)	(13 974)	(10 334)
Rozwiązanie rezerw na kredyty i pożyczki udzielone klientom (Nota 20)	8 907	5 664
Odpisy netto z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	(5 067)	(4 670)

12. Ogólne koszty administracyjne

	od 01.01.2010 za okres do 31.12.2010	od 01.01.2009 do 31.12.2009
Koszty pracownicze	(19 280)	(18 667)
Koszty rzeczowe	(10 990)	(10 828)
Podatki i opłaty	(947)	(997)
Składka i wpłaty na Bankowy Fundusz Gwarancyjny	(744)	(844)
Odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	(125)	(115)
Ogólne koszty administracyjne, razem	(32 086)	(31 451)

Pozycja „Koszty rzeczowe” obejmuje m.in. koszt rat leasingu operacyjnego środków trwałych (wynajem nieruchomości).

Koszty pracownicze

	od 01.01.2010 za okres do 31.12.2010	od 01.01.2009 do 31.12.2009
Koszty wynagrodzeń	(16 991)	(17 071)
Koszty ubezpieczeń społecznych	(1 556)	(1 451)
Pozostałe świadczenia na rzecz pracowników	(733)	(145)
Koszty świadczeń pracowniczych, razem	(19 280)	(18 667)

W 2010 roku średni poziom zatrudnienia w Banku wyniósł 118 osób (2009 rok: 116 osób).

13. Pozostałe koszty operacyjne

	od 01.01.2010 za okres do 31.12.2010	od 01.01.2009 do 31.12.2009
Koszty z tytułu sprzedaży lub likwidacji środków trwałych, wartości niematerialnych oraz aktywów do zbycia	(348)	(103)
Odpis aktualizujący wartość pozostałych należności	(100)	-
Przekazane darowizny	(9)	(24)
Pozostałe	-	(418)
Pozostałe koszty operacyjne, razem	(457)	(545)

14. Podatek dochodowy

	31.12.2010	31.12.2009
Podatek dochodowy bieżący	(7 615)	(6 852)
Podatek dochodowy odroczony (Nota 31)	671	(325)
Podatek dochodowy, razem	(6 944)	(7 177)
Zysk przed opodatkowaniem	37 798	32 474
Podatek zgodnie ze stawką obowiązującą w danym roku podatkowym	(7 182)	(6 170)
Dochody niepodlegające opodatkowaniu	2	2
Koszty nie stanowiące kosztów uzyskania przychodów	(1 004)	(1 009)
Efekt ujęcia podatku odroczonego od odpisów aktualizujących ekspozycje kredytowe analizowane indywidualnie	1 240	-
Obciążenie podatkowe	(6 944)	(7 177)
Kalkulacja efektywnej stopy podatkowej		
Zysk brutto	37 798	32 474
Podatek dochodowy	(6 944)	(7 177)
Efektywna stopa podatkowa	18,37%	22,10%
Nominalna stopa podatkowa	19%	19%

Władze podatkowe mogą kontrolować prawidłowość rozliczeń z tytułu podatków w okresie 5 lat licząc od końca roku, w którym upłynął termin złożenia deklaracji podatkowej. Od początku działalności Banku nie została przeprowadzana kontrola podatkowa przez organy skarbowe.

W 2010r. w Banku został przeprowadzony audyt podatkowy w zakresie podatku CIT, PIT oraz VAT, w trakcie którego nie zostały stwierdzone istotne nieprawidłowości. Z uwagi na powyższe Zarząd Banku nie widzi ryzyka związanego z ewentualną kontrolą podatkową.

15. Ujawnienia dotyczące efektu podatkowego elementów pozostałych dochodów całkowitych

	31.12.2010	31.12.2009
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży:	(148)	(354)
- kwota brutto	(182)	(437)
- podatek odroczony	34	83
Pozostałe dochody całkowite netto	(148)	(354)

16. Ujawnienia dotyczące elementów pozostałych dochodów całkowitych

	31.12.2010	31.12.2009
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży:	(148)	(354)
- niezrealizowane straty na instrumentach dłużnych ujęte w roku obrotowym (netto)	(148)	(354)
Pozostałe dochody całkowite netto	(148)	(354)

17. Kasa, operacje z bankiem centralnym

Bank posiada w Narodowym Banku Polskim rachunek bieżący, którego stan na dzień 31.12.2010r. wynosił 13 319 tys. zł, a na 31.12.2009r. wynosił 14 680 tys. zł. Środki te w całości były utrzymywane jako rezerwa obowiązkowa.

Stawka oprocentowania środków utrzymywanych jako rezerwa obowiązkowa zarówno na 31.12.2010r. jak i na 31.12.2009r. wynosiła 3,375%.

18. Należności od banków

	31.12.2010	31.12.2009
Rachunki bieżące	377	411
Lokaty w innych bankach	-	6 368
Ujęte w ekwiwalentach środków pieniężnych	377	6 779
Należności (brutto) od banków, razem	377	6 779
Należności (netto) od banków, razem	377	6 779
Należności od banków krótkoterminowe (do 1 roku)	377	6 779

Należności od banków w podziale na banki polskie i zagraniczne przedstawiają się następująco:

	31.12.2010	31.12.2009
Należności brutto od banków polskich	324	6 771
Należności brutto od banków zagranicznych	53	8
Należności (netto) od banków, razem	377	6 779

Średnie ważone kwotami oprocentowanie lokat w innych bankach wynosiło w 2010r. w EUR - 0,26%, w PLN - 2,771%, w USD - 0,195%. W 2009r. w EUR - 0,597%, w PLN - 3,039%, w USD - 0,175%.

19. Pochodne instrumenty finansowe

31.12.2010	Wartość bazowa kontraktu	Wartość godziwa aktywa	Wartość godziwa zobowiązania
Pochodne instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu			
Walutowe instrumenty pochodne			
- Kontrakty FX SWAP	352 405	5 013	180
Razem walutowe instrumenty pochodne	352 405	5 013	180
Pochodne na stopę procentową			
- Kontrakty IRS	104 158	-	1 420
Razem instrumenty pochodne na stopę procentową z transakcji pozagiełdowych	104 158	-	1 420
Razem rozpoznane pochodne aktywa/pasywa	456 563	5 013	1 600
Krótkoterminowe (do 1 roku)	442 702	5 013	535
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	13 861	-	1 065

31.12.2009	Wartość bazowa kontraktu	Wartość godziwa aktywa	Wartość godziwa zobowiązania
Pochodne instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu			
Pochodne na stopę procentową			
- Kontrakty IRS	347 655	1 349	2 346
Razem instrumenty pochodne na stopę procentową z transakcji pozagiełdowych	347 655	1 349	2 346
Krótkoterminowe (do 1 roku)	322 595	1 349	598
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	25 060	-	1 748

20. Kredyty i pożyczki udzielone klientom

	31.12.2010	31.12.2009
Kredyty i pożyczki udzielone klientom korporacyjnym:	3 162 523	3 428 965
- kredyty udzielone małym i średnim klientom	3 162 523	3 428 965
Kredyty i pożyczki udzielone klientom indywidualnym:	105 741	109 572
- kredyty terminowe	105 741	109 572
Kredyty i pożyczki udzielone sektorowi budżetowemu	521 812	584 085
Kredyty i pożyczki (brutto) od klientów	3 790 076	4 122 622
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości utworzone na należności od klientów (wielkość ujemna)	(20 945)	(15 878)
Kredyty i pożyczki (netto) od klientów	3 769 131	4 106 744
Krótkoterminowe (do 1 roku)	670 150	611 832
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	3 098 981	3 494 912

Według stanu na 31.12.2010r. w portfelu kredytowym Banku wartość bilansowa brutto kredytów udzielonych klientom indywidualnym, korporacyjnym oraz dla sektora budżetowego w oparciu o zmienną stopę procentową wynosiła 3 754 898 tys. zł, a w oparciu o stałą stopę procentową 35 178 tys. zł, natomiast według stanu na 31.12.2009r. w oparciu o zmienną stopę procentową wynosiła 4 034 300 tys. zł, a w oparciu o stałą stopę procentową 88 322 tys. zł.

Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek

	31.12.2010	31.12.2009
Poniesione, ale nie zidentyfikowane straty		
Zaangażowanie bilansowe brutto	3 674 406	4 076 009
Odpis aktualizujący na ekspozycje analizowane portfelowo	(4 289)	(7 334)
Zaangażowanie bilansowe netto	3 670 117	4 068 675
Należności, które utraciły wartość		
Kredyty udzielone klientom korporacyjnym	109 358	39 949
Kredyty udzielone klientom indywidualnym	6 312	6 664
Zaangażowanie bilansowe brutto razem	115 670	46 613
Odpis aktualizujący na ekspozycje analizowane indywidualnie	(16 656)	(8 544)
Zaangażowanie bilansowe netto	99 014	38 069

Zmiany stanu odpisów na utratę wartości kredytów i pożyczek

	31.12.2010	31.12.2009
KLIENCI INDYWIDUALNI		
Stan na początek okresu	2 237	2 390
Zwiększenia (z tytułu)	606	1 140
- utworzenia odpisów	606	1 140
Zmniejszenia (z tytułu)	(1 074)	(1 293)
- rozwiązania odpisów	(1 074)	(1 281)
- spisania należności w ciężar odpisów	-	(12)
Stan odpisów na koniec okresu	1 769	2 237
KLIENCI KORPORACYJNI		
kredyty terminowe udzielone małym i średnim klientom		
Stan na początek okresu	13 465	8 641
Zwiększenia (z tytułu)	13 361	9 173
- utworzenia odpisów	13 361	9 173
Zmniejszenia (z tytułu)	(7 808)	(4 349)
- rozwiązania odpisów	(7 808)	(4 349)
Stan odpisów na koniec okresu	19 018	13 465
KLIENCI BUDŻETOWI		
kredyty terminowe udzielone klientom budżetowym		
Stan na początek okresu	176	189
Zwiększenia (z tytułu)	7	21
- utworzenia odpisów	7	21
Zmniejszenia (z tytułu)	(25)	(34)
- rozwiązania odpisów	(25)	(34)
Stan odpisów na koniec okresu	158	176

Ogółem zmiany odpisów aktualizujących wartość kredytów i pożyczek

	31.12.2010	31.12.2009
Stan na początek okresu	15 878	11 220
Zwiększenia (z tytułu)	13 974	10 334
- utworzenia odpisów (Nota 11)	13 974	10 334
Zmniejszenia (z tytułu)	(8 907)	(5 676)
- rozwiązania odpisów (Nota 11)	(8 907)	(5 664)
- spisania należności w ciężar odpisów	-	(12)
Stan odpisów na koniec okresu	20 945	15 878

21. Lokacyjne papiery wartościowe oraz aktywa zastawione

	31.12.2010	31.12.2009
Dłużne papiery wartościowe - wartość godziwa		
Notowane, w tym:	289 902	311 549
- bony skarbowe będące przedmiotem zastawu (BFG)	2 079	2 743
Lokacyjne papiery wartościowe oraz aktywa zastawione razem, w tym:	289 902	311 549
- Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	287 823	308 806
- Aktywa zastawione	2 079	2 743
Krótkoterminowe (do 1 roku)	289 902	311 549

Bank nie posiadał dłużnych papierów wartościowych opartych na zmiennej stopie procentowej.

Zmiana stanu lokacyjnych papierów wartościowych i aktywów zastawionych

	31.12.2010	31.12.2009
Stan na początek okresu	311 549	225 737
Zwiększenia (z tytułu)	7 247 226	3 165 960
- zakupu	7 254 730	3 171 290
- dyskonta	(7 504)	(5 330)
Zmniejszenia (z tytułu)	(7 268 873)	(3 080 148)
- wykupu	(7 275 690)	(3 087 920)
- dyskonta	6 999	8 209
- zmian wartości godziwej	(182)	(437)
Stan na koniec okresu	289 902	311 549

22. Inwestycje w jednostkach zależnych

BRE Bank Hipoteczny S.A. posiada jedną spółkę zależną - Bankowy Dom Hipoteczny Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (BDH), która została założona 08.03.2005r. jako spółka celowa BRE Banku Hipotecznego S.A. Bank posiada 100% udziałów w BDH oraz 100% udział w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu. Spółka BDH na dzień 31.12.2010r. nie prowadziła działalności operacyjnej. Kapitał podstawowy BDH na dzień 31.12.2010r. wynosił 65 tys. zł i dzielił się na 65 udziałów o wartości nominalnej 1 tys. zł każdy. Wszystkie udziały Banku w kapitale BDH zostały opłacone. Suma bilansowa spółki BDH według stanu na 31.12.2010r. wynosiła 138 tys. zł, według stanu na 31.12.2009r. 140 tys. zł.

Ze względu na nieistotność wpływu udziałów posiadanych przez Bank w BDH, Bank nie sporządza skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

23. Wartości niematerialne

	31.12.2010	31.12.2009
Koszty zakończonych prac rozwojowych	68	105
Koncesje, patenty, licencje i podobne wartości, w tym:	1 686	2 055
- oprogramowanie komputerowe	1 686	2 055
Wartości niematerialne w toku wytwarzania	241	-
Wartości niematerialne, razem	1 995	2 160

Zmiana stanu wartości niematerialnych

Zmiana stanu w okresie od 01.01.2010r. do 31.12.2010r.	Nabyte oprogramowanie komputerowe	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Wartości niematerialne w toku wytwarzania	Razem
Wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu: 01.01.2010 r.	7 911	185	-	8 096
Zwiększenia (z tytułu)	278	-	312	590
- zakupu	207	-	312	519
- przejęcia z wartości niematerialnych w toku wytwarzania	71	-	-	71
Zmniejszenia (z tytułu)	-	-	(71)	(71)
- przejęcia z wartości niematerialnych w toku wytwarzania	-	-	(71)	(71)
Wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu: 31.12.2010r.	8 189	185	241	8 615
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu: 01.01.2010r.	(5 856)	(80)	-	(5 936)
Amortyzacja za okres (z tytułu)	(647)	(37)	-	(684)
- odpisów	(647)	(37)	-	(684)
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu: 31.12.2010r.	(6 503)	(117)	-	(6 620)
Wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu: 31.12.2010r.	1 686	68	241	1 995

Zmiana stanu w okresie od 01.01.2009r. do 31.12.2009r.	Nabyte oprogramowanie komputerowe	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Razem
Wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu: 01.01.2009r.	7 624	185	7 809
Zwiększenia (z tytułu)	568	-	568
- zakupu	568	-	568
Zmniejszenia (z tytułu)	(281)	-	(281)
- likwidacji	(281)	-	(281)
Wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu: 31.12.2009r.	7 911	185	8 096
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu: 01.01.2009r.	(5 379)	(43)	(5 422)
Amortyzacja za okres (z tytułu)	(477)	(37)	(514)
- odpisów	(715)	(37)	(752)
- likwidacji	238	-	238
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu: 31.12.2009r.	(5 856)	(80)	(5 936)
Wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu: 31.12.2009r.	2 055	105	2 160

24. Rzeczowe aktywa trwałe

	31.12.2010	31.12.2009
Urządzenia techniczne i maszyny	5 204	5 404
Środki transportu	1 647	1 549
Pozostałe środki trwałe	1 210	1 455
Środki trwałe w budowie	966	-
Rzeczowe aktywa trwałe, razem	9 027	8 408

Zmiana stanu w okresie od 01.01.2010r. do 31.12.2010r.	Urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na początek okresu: 01.01.2010r.	13 000	2 029	4 943	-	19 972
Zwiększenia (z tytułu)	1 872	478	313	966	3 629
- zakupu	1 872	478	313	966	3 629
Zmniejszenia (z tytułu)	(2 080)	(237)	(203)	-	(2 520)
- sprzedaży	-	(237)	(14)	-	(251)
- likwidacji	(2 080)	-	(189)	-	(2 269)
Wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na koniec okresu: 31.12.2010r.	12 792	2 270	5 053	966	21 081
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu: 01.01.2010r.	(7 596)	(480)	(3 488)	(11 564)	(11 564)
Amortyzacja za okres (z tytułu)	8	(143)	(355)	-	(490)
- odpisów	(1 849)	(227)	(526)	-	(2 602)
- sprzedaży	-	84	14	-	98
- likwidacji	1 857	-	157	-	2 014
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu: 31.12.2010r.	(7 588)	(623)	(3 843)	-	(12 054)
Wartość netto rzeczowych aktywów trwałych na koniec okresu: 31.12.2010r.	5 204	1 647	1 210	966	9 027

Zmiana stanu rzeczowych aktywów trwałych

Zmiana stanu w okresie od 01.01.2009r. do 31.12.2009r.	Urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Razem
Wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na początek okresu: 01.01.2009r.	13 244	2 018	4 877	20 139
Zwiększenia (z tytułu)	976	70	246	1 292
- zakupu	976	70	246	1 292
Zmniejszenia (z tytułu)	(1 220)	(59)	(180)	(1 459)
- sprzedaży	-	(59)	(10)	(69)
- likwidacji	(1 220)	-	(170)	(1 390)
Wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na koniec okresu: 31.12.2009r.	13 000	2 029	4 943	19 972
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu: 01.01.2009r.	(7 026)	(292)	(3 163)	(10 481)
Amortyzacja za okres (z tytułu)	(570)	(188)	(325)	(1 083)
- odpisów	(1 773)	(209)	(479)	(2 461)
- sprzedaży	-	21	10	31
- likwidacji	1 203	-	144	1 347
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu: 31.12.2009r.	(7 596)	(480)	(3 488)	(11 564)
Wartość netto rzeczowych aktywów trwałych na koniec okresu: 31.12.2009r.	5 404	1 549	1 455	8 408

25. Inne aktywa

	31.12.2010	31.12.2009
Pozostałe, w tym:		
- należności z tytułu podatku dochodowego	3 233	4 749
- pozostałe rozliczenia międzyokresowe czynne	576	926
- przychody do otrzymania	73	80
- inne	170	108
Inne aktywa, razem	4 052	5 863
Krótkoterminowe (do 1 roku)	4 052	5 863

26. Zobowiązania wobec innych banków

	31.12.2010	31.12.2009
Depozyty terminowe	331 262	325 239
Kredyty otrzymane	993 094	1 234 600
Zobowiązania wobec innych banków, razem	1 324 356	1 559 839
Krótkoterminowe (do 1 roku)	532 296	1 354 429
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	792 060	205 410
Depozyty terminowe o stałych stopach procentowych	331 262	284 134
Depozyty terminowe o zmiennych stopach procentowych	-	41 105

Wszystkie kredyty otrzymane oparte są na zmiennej stopie procentowej.

Średnie ważone kwotami oprocentowanie depozytów w 2010r. wynosiło: w EUR - 0,55%, w PLN - 2,95%, w USD - 0,52%. W 2009r. wynosiło: w EUR - 2,22%, w PLN - 3,54%, w USD - 0,66%.

BRE Bank Hipoteczny S.A. nie dostarczył zabezpieczeń swoim kredytodawcom. Bank nie zarejestrował żadnych naruszeń warunków umownych związanych z zobowiązaniami z tytułu zaciągniętych kredytów.

27. Zobowiązania wobec klientów

	31.12.2010	31.12.2009
Klienci korporacyjni:	240 837	239 688
Środki na rachunkach bieżących	146 551	122 945
Depozyty terminowe	63 799	114 032
Inne zobowiązania (z tytułu)	30 487	2 711
- zabezpieczeń pieniężnych	6 933	2 532
- pozostałe	23 554	179
Klienci indywidualni:	169	218
Inne zobowiązania (z tytułu)	169	218
- zabezpieczeń pieniężnych	65	49
- pozostałe	104	169
Klienci sektora budżetowego:	1 659	43
Inne zobowiązania (z tytułu)	1 659	43
- pozostałe	1 659	43
Zobowiązania wobec klientów, razem	242 665	239 949
 Krótkoterminowe (do 1 roku)	236 466	237 368
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	6 199	2 581

W zobowiązaniach wobec klientów na pozycje pozostałe składają się głównie nadpłaty tytułu spłaconych kredytów. Na dzień 31.12.2010r. na kwotę 23 554 tys. zł. pozostałych zobowiązań wobec klientów korporacyjnych składało się przede wszystkim zobowiązanie z tytułu przedpłaty dokonanej przez jednego z klientów Banku w kwocie 22 557 tys. zł na poczet spłaty kredytu, który zgodnie z ustaleniami z Bankiem miał zostać spłacony w dniu 03.01.2011r.

28. Wyemitowane dłużne papiery wartościowe

Wyemitowane listy zastawne są oprocentowane według zmiennej stopy procentowej z półrocznym kuponem odsetkowym. Wyemitowane hipoteczne listy zastawne w złotych jak i w walutach zagranicznych uzyskały rating agencji ratingowej Moody's Investors Service na poziomie Baa2, natomiast wyemitowane publiczne listy zastawne na poziomie Baa1. Zabezpieczeniem hipotecznych listów zastawnych są wierzytelności zabezpieczone hipoteką wpisaną w księdze wieczystej na pierwszym miejscu. Zabezpieczenie publicznych listów zastawnych stanowią wierzytelności z tytułu kredytów udzielonych jednostkom samorządu terytorialnego, albo kredyty zabezpieczone poręczeniem jednostek samorządu terytorialnego.

Łączna wartość nominalna wyemitowanych hipotecznych listów zastawnych według stanu na 31.12.2010r. wyniosła 1 410 000 tys. zł, według stanu na 31.12.2009r. 1 458 503 tys. zł. Łączna wartość nominalna wyemitowanych publicznych listów zastawnych według stanu na 31.12.2010r. wyniosła 500 000 tys. zł., według stanu na 31.12.2009r. wyniosła 570 000 tys. zł. Wartość bilansowa wyemitowanych listów zastawnych według stanu na 31.12.2010r. oraz 31.12.2009r. została podana w tabelach poniżej. Wartość kapitału niezapadłego kredytów wpisanych do rachunku zabezpieczenia listów zastawnych stanowiących zabezpieczenie emisji hipotecznych listów zastawnych według stanu na 31.12.2010r. wyniosła 2 167 704 tys. zł, według stanu na 31.12.2009r. 2 127 868 tys. zł.

Zgodnie z ustawą o listach zastawnych i bankach hipotecznych Bank ze środków uzyskanych z emisji listów zastawnych może refinansować kredyty zabezpieczone hipoteką w części nie przekraczającej 60 % bankowo-hipotecznej wartości nieruchomości. Wartość wierzytelności stanowiących zabezpieczenie emisji hipotecznych listów zastawnych w części nie przekraczającej 60% wartości bankowo-hipotecznej nieruchomości wyniosła według stanu na 31.12.2010r. 1 694 588 tys. zł, według stanu na 31.12.2009r. 1 591 746 tys. zł.

Zarówno na 31.12.2010r. jak i na 31.12.2009r. hipoteczne listy zastawne były zabezpieczone wierzytelnościami zabezpieczonymi hipoteką wpisaną w księdze wieczystej na pierwszym miejscu.

Wartość kapitału niezapadłego kredytów wpisanych do rachunku zabezpieczenia listów zastawnych stanowiących zabezpieczenie emisji publicznych listów zastawnych wyniosła na 31.12.2010r. 643 230 tys. zł, według stanu na 31.12.2009r. 700 200 tys. zł.

Minimalny, wymagany przez prawo poziom zabezpieczenia listów zastawnych w obrocie jest określony jako równowartość nominalnej kwoty wyemitowanych listów zastawnych. Według stanu na 31.12.2010r. wartość nominalna publicznych listów zastawnych notowanych na Regulowanym Rynku Papierów Wartościowych prowadzonym przez spółkę BondSpot S.A. w ramach systemu CATALYST wynosiła 500 000 tys. zł, natomiast hipotecznych listów zastawnych wynosiła 1 410 000 tys. zł.

Według stanu na 31.12.2009r. wartość nominalna publicznych listów zastawnych notowanych na Regulowanym Rynku Papierów Wartościowych prowadzonym przez spółkę BondSpot S.A. w ramach systemu CATALYST wynosiła 570 000 tys. zł, natomiast hipotecznych listów zastawnych wynosiła 1 430 000 tys. zł.

Stan na 31.12.2010r.

Dłużne instrumenty finansowe według rodzaju	Wartość nominalna	Oprocentowanie na 31.12.2010r.	Gwarancje/zabezpieczenia	Termin wykupu	Stan zobowiązania
Emisje długoterminowe oparte na zmiennej stopie procentowej					
Listy zastawne (PLN)	250 000	4,94%	zabezpieczone	28.04.2011	252 125
Listy zastawne (PLN)	60 000	6,26%	zabezpieczone	16.05.2011	60 366
Listy zastawne (PLN)	200 000	5,14%	zabezpieczone	15.06.2011	200 410
Listy zastawne (PLN)	150 000	5,53%	zabezpieczone	07.10.2011	151 860
Listy zastawne (PLN)	300 000	6,74%	zabezpieczone	15.06.2012	300 667
Listy zastawne (PLN)	100 000	4,14%	zabezpieczone	27.07.2012	101 644
Listy zastawne (PLN)	200 000	4,34%	zabezpieczone	28.09.2012	202 034
Listy zastawne (PLN)	25 000	5,35%	zabezpieczone	29.04.2013	25 199
Listy zastawne (PLN)	100 000	4,52%	zabezpieczone	20.09.2013	101 162
Listy zastawne (PLN)	25 000	5,40%	zabezpieczone	28.04.2014	25 189
Listy zastawne (PLN)	200 000	5,39%	zabezpieczone	28.07.2014	204 198
Listy zastawne (PLN)	100 000	5,29%	zabezpieczone	28.11.2014	100 240
Listy zastawne (PLN)	100 000	5,40%	zabezpieczone	28.09.2015	101 113
Listy zastawne (PLN)	100 000	5,23%	zabezpieczone	30.11.2015	100 176
Emisje krótkoterminowe oparte na stałej stopie procentowej					
Obligacje (PLN)	20 000	4,32%		14.01.2011	19 968
Obligacje (PLN)	50 000	4,30%		15.02.2011	49 728
Obligacje (PLN)	25 000	4,35%		28.02.2011	24 824
Obligacje (PLN)	40 000	4,47%		15.04.2011	39 482
Stan zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych (wartość bilansowa)					2 060 385

Stan na 31.12.2009r.

Dłużne instrumenty finansowe według rodzaju	Wartość nominalna	Oprocentowanie na 31.12.2009r.	Gwarancje/zabezpieczenia	Termin wykupu	Stan zobowiązania
Emisje długoterminowe oparte na zmiennej stopie procentowej					
Listy zastawne (USD)	10 000	0,74%	zabezpieczone	22.11.2010	28 510
Listy zastawne (PLN)	150 000	5,85%	zabezpieczone	07.10.2011	151 871
Listy zastawne (PLN)	100 000	4,85%	zabezpieczone	20.09.2013	101 204
Listy zastawne (PLN)	200 000	5,31%	zabezpieczone	15.06.2011	200 289
Listy zastawne (PLN)	250 000	5,20%	zabezpieczone	28.04.2011	252 068
Listy zastawne (PLN)	200 000	5,13%	zabezpieczone	28.09.2010	202 536
Listy zastawne (PLN)	170 000	4,90%	zabezpieczone	29.11.2010	170 614
Listy zastawne (PLN)	170 000	4,80%	zabezpieczone	29.11.2010	170 599
Listy zastawne (PLN)	200 000	4,63%	zabezpieczone	28.09.2012	202 069
Listy zastawne (PLN)	100 000	4,52%	zabezpieczone	27.07.2012	101 728
Listy zastawne (PLN)	100 000	4,63%	zabezpieczone	12.04.2010	100 990
Listy zastawne (PLN)	300 000	6,91%	zabezpieczone	15.06.2012	300 524
Listy zastawne (PLN)	60 000	6,51%	zabezpieczone	16.05.2011	60 087
Emisje krótkoterminowe oparte na stałej stopie procentowej					
Obligacje (PLN)	50 000	5,30%		15.01.2010	49 896
Obligacje (PLN)	56 000	5,00%		15.01.2010	55 890
Obligacje (PLN)	50 000	4,90%		15.01.2010	49 904
Obligacje (PLN)	24 000	5,76%		23.12.2010	22 691
Stan zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych (wartość bilansowa)					2 221 470

Bank nie zarejestrował żadnych naruszeń warunków umownych związanych z zobowiązaniami z tytułu wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych.

Zmiana stanu wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych

	31.12.2010	31.12.2009
Stan na początek okresu	2 221 470	2 358 941
Zwiększenia (z tytułu)	1 010 607	1 932 642
- emisji	902 000	1 796 000
- dyskonta, odsetek	108 361	121 865
- różnic kursowych od listów zastawnych	246	14 777
Zmniejszenia (z tytułu)	(1 171 692)	(2 070 113)
- wykupu	(1 065 749)	(1 937 419)
- odsetek, prowizji do rozliczenia	(105 943)	(132 694)
Stan na koniec okresu	2 060 385	2 221 470
Krótkoterminowe (do 1 roku)	810 385	861 470
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	1 250 000	1 360 000
Dłużne papiery wartościowe o stałych stopach procentowych	134 002	178 381
Dłużne papiery wartościowe o zmiennych stopach procentowych	1 926 383	2 043 089

29. Zobowiązania podporządkowane

W 2010r. podobnie jak w 2009r., Bank nie odnotował żadnych opóźnień w płatnościach rat kapitałowych lub odsetkowych, ani nie naruszył żadnych innych postanowień umownych wynikających z zaciągniętych zobowiązań podporządkowanych.

Stan na 31.12.2010r.

ZOBOWIĄZANIA PODPORZĄDKOWANE	Wartość nominalna	Waluta	Oprocentowanie	Termin wymagalności/ wykupu	Stan zobowiązania (w tys. zł)
BRE BANK SA	100 000	PLN	5,41%	18.07.2016	100 251

Stan na 31.12.2009r.

ZOBOWIĄZANIA PODPORZĄDKOWANE	Wartość nominalna	Waluta	Oprocentowanie	Termin wymagalności/ wykupu	Stan zobowiązania (w tys. zł)
BRE BANK SA	100 000	PLN	5,72%	18.07.2016	100 265

Zmiana stanu zobowiązań podporządkowanych

	31.12.2010	31.12.2009
Stan na początek okresu	100 265	100 369
Zwiększenia (z tytułu)	5 493	6 298
- odsetek od pożyczki podporządkowanej	5 493	6 298
Zmniejszenia (z tytułu)	(5 507)	(6 402)
- spłaty odsetek od pożyczki podporządkowanej	(5 507)	(6 402)
Stan na koniec okresu	100 251	100 265
Krótkoterminowe (do 1 roku)	251	265
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	100 000	100 000

30. Pozostałe zobowiązania

	31.12.2010	31.12.2009
Pozostałe zobowiązania (z tytułu)		
- biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów	2 664	2 757
- podatków, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych	550	426
- rezerw na odprawy emerytalne	80	71
- pozostałe	13	12
Pozostałe zobowiązania, razem	3 307	3 266
 Krótkoterminowe (do 1 roku)	 3 307	 3 266

31. Odroczony podatek dochodowy

Na koncie odroczonego podatku dochodowego zanotowano następujące zmiany:

	31.12.2010	31.12.2009
Stan na początek okresu	7 345	7 696
Podatek odroczony odniesiony na wynik finansowy okresu	671	(325)
Podatek odroczony odniesiony na kapitał własny, w tym z tytułu:	34	(26)
- wyceny papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	34	(26)
Stan na koniec okresu	8 050	7 345

Odroczone aktywa z tytułu podatku dochodowego w rachunku narastającym

Odsetki do zapłacenia od zobowiązań wobec banków (kredyty, depozyty, zobowiązania podporządkowane)	814	816
Odsetki do zapłacenia od depozytów klientów	22	56
Odsetki do zapłacenia z tytułu wyemitowanych papierów wartościowych	3 626	3 467
Odsetki naliczone do zapłacenia od instrumentów pochodnych	105	123
Rezerwy na nagrody, premie, odprawy emerytalne	444	494
Pozostałe rezerwy	19	-
Przychody do rozliczenia (prowinizje rozliczane metodą efektywnej stopy procentowej)	4 832	5 393
Rozliczenia międzyokresowe kosztów	16	43
Różnice kursowe	948	13
Wycena instrumentów pochodnych	277	429
Aktywowana wartość odpisów aktualizujących wartość należności	1 796	-
Wycena instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży	9	-
Razem aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	12 908	10 834
 Odsetki do otrzymania od kredytów udzielonych klientom	(2 380)	(1 594)
Wycena instrumentów pochodnych	(695)	-
Różnica pomiędzy amortyzacją podatkową a księgową	(244)	(273)
Odsetki naliczone do otrzymania od instrumentów pochodnych	(335)	(362)
Wycena instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży	-	(26)
Odsetki/dyskonto od lokacyjnych papierów wartościowych	(694)	(684)
Koszty zapłacone z góry	(510)	(550)
Razem rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(4 858)	(3 489)
 Razem aktywa netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	8 050	7 345

Podatek odroczony ujęty w rachunku zysków i strat w okresie rozliczeniowym

Odsetki	(673)	(3 110)
Odsetki naliczone do zapłacenia od instrumentów pochodnych	(18)	(295)
Wycena instrumentów pochodnych	(847)	9 450
Rezerwy na nagrody, premie, odprawy emerytalne	(50)	(286)
Rozliczenia międzyokresowe kosztów	(27)	(174)
Różnice pomiędzy amortyzacją podatkową a księgową	29	4
Różnice kursowe	935	(7 324)
Odsetki naliczone do otrzymania od instrumentów pochodnych	27	1 937
Przychody do rozliczenia	(561)	(1 061)
Aktywowana wartość odpisów aktualizujących wartość należności	1 796	-
Pozostałe różnice przejściowe	60	534
Razem podatek odroczony ujęty w rachunku zysków i strat	671	(325)

Odroczony podatek dochodowy obliczany jest metodą bilansową przy zastosowaniu stawki podatku dochodowego, która będzie obowiązywała w roku powstania obowiązku podatkowego. Dla okresu 2010 i 2009 zastosowano stawkę 19 %.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego są ujmowane w przypadku gdy prawdopodobne jest, że w przyszłości wystąpi dochód do opodatkowania.

32. Postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej

Na dzień 31.12.2010r. Bank nie prowadził żadnych postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej, które miałyby wpływ na sytuację finansową Banku.

33. Aktywa, na których ustanowiono zabezpieczenia

Bank, zgodnie z Ustawą o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym na dzień 31.12.2010r. posiadał bony skarbowe w kwocie 2 079 tys. zł (o wartości nominalnej 2 100 tys. zł), a na dzień 31.12.2009r. w kwocie 2 743 tys. zł (o wartości nominalnej 2 800 tys. zł), które stanowiły zabezpieczenie funduszu ochrony środków gwarantowanych. Bony te wykazywane są w bilansie w pozycji „Aktywa zastawione”.

Bank zabezpieczył wyemitowane hipoteczne listy zastawne wierzytelnościami z tytułu udzielonych kredytów i pożyczek, które zostały opisane w Nocie 28.

34. Zarejestrowany kapitał akcyjny

Łączna liczba akcji zwykłych na 31.12.2010r. wyniosła 1 750 tys. sztuk (31.12.2009r.: 1 750 tys. sztuk) o wartości nominalnej 100 zł na akcję (31.12.2009r.: 100 zł każda). Wszystkie wyemitowane akcje są w pełni opłacone.

Bank nie wyemitował akcji uprzywilejowanych; żadne ograniczenia praw związanych z akcjami nie występują. Wszystkie akcje uczestniczą w jednakowym stopniu w podziale dywidendy. Bank nie posiada własnych akcji.

Skład akcjonariatu BRE Banku Hipotecznego S.A. przedstawiono w poniższej tabeli:

Nazwa akcjonariusza	Kapitał w tys. zł	Akcje/Udziały		Głosy na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy	
		Liczba w tys. sztuk	%	Liczba w tys. sztuk	%
BRE Holding Sp. z o. o.	132 500	1 325	75,71	1 325	75,71
BRE Bank SA	42 500	425	24,29	425	24,29
Razem	175 000	1 750	100,00	1 750	100,00

Na Banku nie ciąży żadne zobowiązania z tytułu zatwierdzonej do wypłaty dywidendy.

ZAREJESTROWANY KAPITAŁ AKCYJNY

Seria/emisja w tys.	Rodzaj akcji	Liczba akcji w tys. sztuk	Wartość serii/emisji według wartości nominalnej w tys. zł	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy
500 akcji serii A	imienne	500	seria A 50 000	gotówka	16.04.1999	01.01.2000
850 akcji serii B	imienne	850	seria B 85 000	gotówka	20.09.2000	01.01.2001
400 akcji serii C	imienne	400	seria C 40 000	gotówka	24.04.2006	01.01.2006

35. Zyski zatrzymane

	31.12.2010	31.12.2009
Pozostały kapitał zapasowy	142 550	120 000
Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	20 000	17 400
Wynik roku bieżącego	30 854	25 297
Zyski zatrzymane, razem	193 404	162 697

Pozostały kapitał zapasowy oraz fundusz ogólnego ryzyka bankowego tworzone są z odpisów z zysku i przeznaczone są na cele określone w statucie lub innych przepisach prawa.

Bank jest zobowiązany do przeznaczenia minimum 8 % zysku netto na kapitał zapasowy tworzony ustawowo do czasu, aż osiągnie on poziom jednej trzeciej kapitału akcyjnego Banku. Bank może przeznaczyć także część zysku na fundusz ogólnego ryzyka bankowego na pokrycie nieprzewidzianych strat.

Zgodnie z Uchwałą nr 2 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia BRE Banku Hipotecznego S.A. z dnia 28.04.2010r. zysk netto 2009r. został przeznaczony na:

- kapitał zapasowy w wysokości 22 550 tys. zł,
- fundusz ogólnego ryzyka bankowego w wysokości 2 600 tys. zł,
- Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych w wysokości 147 tys. zł.

Bank zamierza przeznaczyć zysk netto 2010r. na kapitał zapasowy i częściowo na fundusz ogólnego ryzyka bankowego.

36. Dywidenda na akcję

BRE Bank Hipoteczny S.A. nie planuje wypłaty dywidendy za 2010r. i nie wypłacił jej za 2009r.

37. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Dla potrzeb rachunku przepływów pieniężnych saldo środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych zawiera następujące salda o terminie zapadalności od dnia nabycia krótszym niż trzy miesiące.

	31.12.2010	31.12.2009
Kasa i środki w Banku Centralnym (Nota 17)	13 319	14 680
Należności od banków (Nota 18)	377	6 779
Lokacyjne papiery wartościowe	109 936	129 912
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych, razem	123 632	151 371

38. Transakcje z podmiotami powiązanymi

Podmiotem bezpośrednio dominującym wobec BRE Banku Hipotecznego S.A. jest BRE Holding Sp. z o. o. Jednostką dominującą wobec BRE Holding Sp. z o. o. jest BRE Bank SA. Jednostką dominującą najwyższego szczebla jest Commerzbank AG. Bezpośrednią jednostką dominującą wobec BRE Banku SA jest Commerzbank Auslandsbanken Holding AG, spółka zależna w 100% od Commerzbank AG. Podmiotem bezpośrednio zależnym od BRE Banku Hipotecznego S.A. jest Bankowy Dom Hipoteczny Sp. z o. o.

Wszystkie transakcje pomiędzy Bankiem, a podmiotami powiązanymi były transakcjami typowymi i rutynowymi, zawartymi na warunkach nie odbiegających od warunków rynkowych, a ich charakter i warunki wynikały z bieżącej działalności operacyjnej, prowadzonej przez Bank. Transakcje z podmiotami powiązanymi przeprowadzone w ramach zwykłej działalności operacyjnej obejmują kredyty, depozyty oraz transakcje w walutach obcych.

Na zobowiązania Banku wobec BRE Banku SA według stanu na 31.12.2010r. składa się głównie kredyt otrzymany w kwocie 795 023 tys. zł, depozyty terminowe w kwocie 331 262 tys. zł oraz pożyczka podporządkowana w kwocie 100 251 tys. zł. Na zobowiązania Banku wobec BRE Banku SA według stanu na 31.12.2009r. składa się głównie pożyczka podporządkowana w wysokości 100 265 tys. zł.

Umowa kredytu z BRE Bankiem SA została podpisana 28.01.2010r. w wysokości 200 000 tys. EUR. Kredyt został udostępniony w transzach w okresie od stycznia do czerwca 2010r. Zgodnie z umową kredyt będzie spłacany w transzach w okresie od stycznia do czerwca 2012r.

Umowa pożyczki podporządkowanej została zawarta 27.04.2006r., zmieniona aneksem nr 1 z dnia 18.05.2006r., aneksem nr 2 z dnia 04.07.2006r., aneksem nr 3 z dnia 24.07.2006r. Decyzją Nr 402/2006 z dnia 18.07.2006r. Komisja Nadzoru Bankowego (obecnie Komisja Nadzoru Finansowego) wyraziła zgodę na zaliczenie do funduszy uzupełniających Banku środków pieniężnych pochodzących z pożyczki podporządkowanej.

Na zobowiązania Banku wobec Commerzbank AG składa się głównie według stanu na 31.12.2010r. kredyt otrzymany w wysokości 198 071 tys. zł, według stanu na 31.12.2009r. na zobowiązania Banku składały się głównie kredyty otrzymane oraz depozyty terminowe w łącznej wartości 1 558 984 tys. zł.

Dane liczbowe dotyczące transakcji ze spółkami powiązanymi - 31.12.2010r.

Lp.	Nazwa spółki	Sprawozdanie z sytuacji finansowej		Rachunek zysków i strat			Zobowiązania pozabilansowe		
		Należności	Zobowiązania	Przychody	Koszty	Wynik na działalności handlowej	Zobowiązanie otrzymane	Walutowe instrumenty pochodne	Instrumenty pochodne na stopę procentową
Jednostka zależna									
1	Bankowy Dom Hipoteczny Sp. z o. o.	-	136	-	-	-	-	-	
Pozostałe podmioty powiązane									
2	BRE Bank SA	944	1 226 890	90	(19 287)	2 285	218 307	135 721	180 594
3	Commerzbank AG	283	199 137	-	(11 491)	41	-	39 967	27 722
4	Dom Inwestycyjny BRE Bank S.A.	-	-	-	(68)	-	-	-	-
5	BRE Corporate Finance S.A.	-	-	-	(38)	-	-	-	-

Spółki Dom Inwestycyjny BRE Banku SA oraz BRE Corporate Finance S.A. to spółki zależne BRE Bank S.A.

Dane liczbowe dotyczące transakcji ze spółkami powiązanymi - 31.12.2009r.

Lp.	Nazwa spółki	Sprawozdanie z sytuacji finansowej		Rachunek zysków i strat			Zobowiązania pozabilansowe	
		Należności	Zobowiązania	Przychody	Koszty	Wynik na działalności handlowej	Zobowiązanie otrzymane	Instrumenty pochodne na stopę procentową
Jednostka zależna								
1	Bankowy Dom Hipoteczny Sp. z o. o.	-	139	-	-	-	-	-
Pozostałe podmioty powiązane								
2	BRE Bank SA	8 114	101 945	81	(6 394)	(26 415)	268 654	633 687
3	Commerzbank AG	8	1 560 505	-	(47 909)	(873)	-	61 623
4	Dom Inwestycyjny BRE Banku S.A.	-	-	-	(114)	-	-	-
5	BRE Corporate Finance S.A.	-	-	-	(159)	-	-	-

Spółki Dom Inwestycyjny BRE Banku SA oraz BRE Corporate Finance S.A. to spółki zależne BRE Bank S.A.

Skład i wynagrodzenie Członków Zarządu Banku

Piotr Cyburt	- Prezes Zarządu, Dyrektor Banku
Sven Torsten Kain	- Członek Zarządu
Krzysztof Czerkas	- Członek Zarządu

	Wynagrodzenie brutto wypłacone w 2010r.	Premia za 2009r. wypłacona w 2010r.	Wynagrodzenie brutto wypłacone w 2009r.	Premia za 2008r. wypłacona w 2009r.
Prezes Zarządu	720	360	720	900
Członek Zarządu	696	348	696	870
Członek Zarządu	640	300	592	-
Razem	2 056	1 008	2 008	1 770

Kwota kosztów z tytułu wynagrodzenia dla Zarządu w 2010r. wyniosła 2 056 tys. zł, natomiast w 2009r. 2 008 tys. zł.

W 2010r. na nagrody dla pracowników oraz Zarządu Banku została utworzona premia w łącznej wysokości 2 250 tys. zł, z czego dla Zarządu Banku premia nie powinna przekroczyć kwoty 1 200 tys. zł.

Transakcje Członków Zarządu Banku z podmiotami powiązanymi w tys. zł:

Według stanu na 31.12.2010r. jeden z Członków Zarządu Banku posiada w spółce powiązanej z Bankiem kredyt hipoteczny w wysokości 274 tys. zł. Według stanu na 31.12.2009r. Członkowie Zarządu nie posiadali żadnych transakcji z podmiotami powiązanymi.

Wymienione wyżej świadczenia mają charakter krótkoterminowy.

Wynagrodzenie Członków Rady Nadzorczej Banku

Skład Rady Nadzorczej BRE Banku Hipotecznego SA na 31.12.2010r.:

1. Hans-Dieter Kemler	- Przewodniczący Rady Nadzorczej
2. Anna Winiarska	- Członek Rady Nadzorczej
3. Karin Katerbau	- Członek Rady Nadzorczej
4. Jolanta Daniewska	- Członek i Sekretarz Rady Nadzorczej
5. Maciej Bieńkowski	- Członek Rady Nadzorczej
6. Wiesław Thor	- Członek Rady Nadzorczej
7. Maria Wojsiat-Przedpelska	- Członek Rady Nadzorczej

W 2010r. Rada Nadzorcza pracowała bez wynagrodzenia za wyjątkiem Pani Jolanty Daniewskiej, która otrzymała wynagrodzenie za 2010r. w wysokości 36 tys. zł z tytułu pełnienia funkcji Sekretarza Rady Nadzorczej oraz Pani Marii Wojsiat-Przedpelskiej, która otrzymała wynagrodzenie w wysokości 27 tys. zł.

Z chwilą odbycia Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia BRE Banku Hipotecznego S.A. w dniu 28.04.2010r. wygaś mandat Pana Hartwiga Glatzkiego sprawującego funkcję członka Rady Nadzorczej. W dniu 28.04.2010r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie BRE Banku Hipotecznego S.A. powołało na Członka Rady Nadzorczej Pana Macieja Bieńkowskiego (Pan Maciej Bieńkowski zastąpił Pana Hartwiga Glatzkiego).

W związku z wygaśnięciem mandatu Pana Przemysława Gdańskiego wskutek rezygnacji złożonej z dniem 31.08.2010r. Uchwałą Nr 1 z dnia 08.09.2010r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie BRE Banku Hipotecznego SA powołało na Członka Rady Nadzorczej Panią Annę Winiarską.

Skład Rady Nadzorczej BRE Banku Hipotecznego SA na 31.12.2009r.:

1. Hans-Dieter Kemler	-	Przewodniczący Rady Nadzorczej
2. Przemysław Gdański	-	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
3. Karin Katerbau	-	Członek Rady Nadzorczej
4. Jolanta Daniewska	-	Członek i Sekretarz Rady Nadzorczej
5. Hartwig Glatzki	-	Członek Rady Nadzorczej
6. Wiesław Thor	-	Członek Rady Nadzorczej
7. Maria Wojsiat-Przedpetska	-	Członek Rady Nadzorczej

W 2010r. Rada Nadzorcza pracowała bez wynagrodzenia za wyjątkiem Pani Jolanty Daniewskiej, która otrzymała wynagrodzenie za 2009r. w wysokości 36 tys. zł z tytułu pełnienia funkcji Sekretarza Rady Nadzorczej.

Zgodnie z brzmieniem par. 14 punkt 5 Statutu BRE Banku Hipotecznego SA, Walne Zgromadzenie w formie uchwały podejmuje decyzję co do wyboru i odwołania członków Rady Nadzorczej oraz określenia zasad ich wynagradzania.

Zgodnie z brzmieniem par. 3 punkt 9 Regulaminu Rady Nadzorczej BRE Banku Hipotecznego SA ustalanie warunków kontraktów i wynagrodzeń dla członków Zarządu Banku należy do kompetencji Rady Nadzorczej.

Bank i jednostki z nim powiązane nie zawierały innych transakcji z Członkami Zarządu i Rady Nadzorczej lub osobami z nimi spokrewnionymi.

39. Informacje dotyczące podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Bank zawarł umowę na badanie sprawozdania finansowego z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych firmą PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. (PwC).

Umowa o przeprowadzenie badania sprawozdania finansowego została zawarta w dniu 22.06.2010r. Umowa została zawarta m.in. na:

- badanie sprawozdania finansowego za okres od 01.01.2010r. do 31.12.2010r.,
- badanie pakietu konsolidacyjnego dla potrzeb konsolidacji Grupy BRE Banku SA jak również pakietu konsolidacyjnego dla potrzeb konsolidacji Grupy Commerzbank AG za okres od 01.01.2010r. do 31.12.2010r.,

Łączna wysokość wynagrodzenia PwC z tytułu badania sprawozdania finansowego BRE Banku Hipotecznego S.A. i pakietów konsolidacyjnych za okres od 01.01.2010r. do 31.12.2010r. wynosi 183 tys. zł, z czego w 2010r. została zapłacona kwota 97,6 tys. zł.

40. Współczynnik wypłacalności

Nadrzędną zasadą zarządzania kapitałem w Banku jest utrzymywanie kapitału na poziomie zapewniającym stabilny rozwój Banku i pokrycie zarówno minimalnego wymogu kapitałowego jak i pozostałych ryzyk uznanych przez Bank za istotne. Zarządzanie kapitałem jest oparte na zasadach określonych w Prawie bankowym i dobrych praktykach.

Polityka zarządzania kapitałem w Banku opiera się o dwa podstawowe filary:

1. Utrzymanie optymalnego poziomu i struktury funduszy własnych, przy wykorzystaniu dostępnych metod i środków (zatrzymanie zysku netto, pożyczka podporządkowana).
2. Efektywne wykorzystanie istniejącego kapitału między innymi poprzez zastosowanie systemów mierników efektywności wykorzystania kapitału, ograniczenie działalności nie przynoszącej oczekiwanej stopy zwrotu, rozwój produktów o niższej absorpcji kapitału.

Efektywne wykorzystanie kapitału jest więc integralną częścią polityki zarządzania kapitałem zorientowanym na osiągnięcie optymalnej stopy zwrotu z kapitału i dzięki temu stworzenia stabilnych podstaw zasilania bazy kapitałowej w przyszłych okresach, co pozwoli na utrzymanie współczynnika wypłacalności na wymaganym poziomie co najmniej 8%.

Na fundusze własne Banku składają się:

1. Fundusze podstawowe obejmujące:

- fundusze zasadnicze (wpłacony i zarejestrowany kapitał zakładowy oraz kapitał zapasowy),
- pozycje dodatkowe funduszy podstawowych (fundusz ogólnego ryzyka na niezidentyfikowane ryzyko działalności bankowej, zysk w trakcie zatwierdzania oraz zysk netto bieżącego okresu sprawozdawczego, pomniejszone o wszelkie przewidywane obciążenia i dywidendy, w kwotach nie większych niż kwoty zysku zweryfikowane przez biegłych rewidentów),
- pozycje pomniejszające fundusze podstawowe - wartości niematerialne wycenione według wartości bilansowej, niezrealizowane straty na instrumentach dłużnych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży

2. Fundusze uzupełniające obejmujące:

- pozycje bilansowe, o zaliczeniu których decyduje Komisja Nadzoru Finansowego (zobowiązania podporządkowane),
- niezrealizowane zyski na instrumentach dłużnych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży w wysokości równej 80% ich kwoty (przed opodatkowaniem podatkiem dochodowym) według stanu na 31.12.2010r. i 60% ich kwoty (przed opodatkowaniem podatkiem dochodowym) według stanu na 31.12.2009r.

Całkowity wymóg kapitałowy Banku obejmuje łączny wymóg kapitałowy z tytułu:

- ryzyka kredytowego,
- ryzyka operacyjnego.

Współczynnik wypłacalności oraz poziom funduszy własnych Banku, stanowiących podstawę wyliczenia współczynnika, jest określany w oparciu o następujące przepisy:

- Ustawa Prawo bankowe z dnia 29.08.1997r. (Dz.U. z 2002r. Nr 72, poz. 665, z późn. zm.),
- Uchwała nr 76/2010 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 10.03.2010r. (Dz. Urz. KNF z 2010r. Nr 2 poz 11, z póź. zm.),
- Uchwała nr 381/2008 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 17.12.2008r. (Dz. Urz. KNF z 2008r. Nr 8 poz 35 z póź. zm.),
- Uchwała nr 382/2008 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 17.12.2008r. (Dz. Urz. KNF z 2008r. Nr 8 poz 36).

Współczynnik wypłacalności Banku na 31.12.2010r. ukształtował się na poziomie 12,79%, a na dzień 31.12.2009r. na poziomie 11,51%. Całkowity wymóg kapitałowy Banku na dzień 31.12.2010r. wyniósł 272 324 tys. zł, w tym wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego wyniósł 260 283 tys. zł (31.12.2009r. odpowiednio: 294 585 tys. zł i 282 409 tys. zł).

	31.12.2010	31.12.2009
Adekwatność kapitałowa		
Fundusze własne:		
Kapitał akcyjny	175 000	175 000
Pozostały kapitał zapasowy	142 550	120 000
Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	20 000	17 400
Niezrealizowane straty na instrumentach dłużnych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży	(59)	(15)
Niezrealizowane zyski na instrumentach dłużnych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży	10	90
Korekta funduszy o wartości niematerialne	(1 995)	(2 160)
Zatwierdzony wynik za I półrocze 2009 roku	-	13 358
Zobowiązania podporządkowane	100 000	100 000
Fundusze własne razem	435 506	423 673
Aktywa ważone ryzykiem:		
- aktywa o wadze ryzyka 20%	124 920	136 021
- aktywa o wadze ryzyka 35%	6 175	7 260
- aktywa o wadze ryzyka 75%	26 768	28 505
- aktywa o wadze ryzyka 100%	3 093 279	3 358 005
- aktywa o wadze ryzyka 150%	21	19
Aktywa ważone ryzykiem razem	3 251 163	3 529 810
- Instrumenty pochodne o wadze ryzyka 20%	420	-
- instrumenty pochodne o wadze ryzyka 50%	1 950	298
Instrumenty pochodne ważone ryzykiem razem	2 370	298
Aktywa i instrumenty pochodne ważone ryzykiem razem	3 253 533	3 530 108
Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego	260 283	282 409
Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego	12 041	12 176
Całkowity wymóg kapitałowy	272 324	294 585
Współczynnik wypłacalności	12,79%	11,51%

41. Zdarzenia po dniu bilansowym

Nie wystąpiły istotne zdarzenia po dniu bilansowym.

Warszawa, 18.03.2011r.

Podpisy:

Prezes Zarządu
Piotr Cyburt

Członek Zarządu
Sven-Torsten Kain

Członek Zarządu
Krzysztof Czerkas

Osoba odpowiedzialna za prowadzenie ksiąg rachunkowych
Jacek Ryszewski